

S P O R T

Nemzetközi versenyek a hétvégi programban

Teniszezőink a Davis-kupában — amint az előrelátható volt — vereséget szenvedtek Csile csapatától és ennek következtében kiesettek a további küzdelmekből. A vereség legfőbb tényezője Louis Ayala, a világranglista egyik legelső játékosa, aki híreknek megfelelően nagy fölényrel verte meg Izrael két éljénköst a szingl-mérkőzésekben és a vezérszerepet vitte a párosban is.

A verseny biztatón kezdődött, minthogy Davidman az első mérkőzésben jól megérdemelt győzelmet szerzett Patrio Rodriguez elleni játékában. Izrael vereséget 1:0-ra. Ayala három

negyed óra alatt intézte el Avidant és kiegyenlített. A második napon az Ayala-Aguirre pár tetszés szerint szerepelt a pontokat az Avidan-Davidman pár ellen és 2:1 arányú vezetéshez jutotta Csilit. A befejező szingl mérkőzéseken Avidan egyszerű játékkal nyerte meg az első játszmát Rodriguez ellen, de erejével elkészült és a továbbiakban három játszmát és a mérkőzést is elvesztette. Az utolsó szingl Ayala nyerte meg Davidman ellen. Az izraeli bajnok az első percek elfogódottságát leküzdve olyan ellenállást tanúsított, amelytől izraeli játékosok ed-

dig még nem láttunk. A verseny számszerű eredményei a következők: Davidman-Rodriguez 9:7, 6:4, 6:4, 6:2; Ayala-Avidan 6:2, 6:1, 6:1; Ayala-Davidman 6:2, 6:1, 6:1; Rodriguez-Avidan 2:6, 7:5, 6:0, 7:5; Ayala-Aguirre-Avidan-Davidman 6:2, 6:1, 6:0. Végeredményben Csile győzött 4:1 arányban. A Hápoél válogatott ökölvívó csapata első mérkőzését Ausztriában nagy fölényrel nyerte meg. Az ellenfél Kapfenberg kerületi válogatott box-együttese volt. Az izraeli boxolók 13:3 arányú győzelmét négy kiütéses eredménnyel érték el.

Hazai sportesemények

HÁPOÉL VALOGATOTT—MAKKÁBI VALOGATOTT 3:1 (2:1)

A jaffai Hápoél-pályán 8 ezer néző előtt játszotta a két sportközpontra válogatott csapata Jom Háacmá-utkor egymás elleni díjmérkőzését. A játék közepes színvonalon mozgott, megjárta a válogatott keret állandó tagjainak hiánya. Glaser, Matanja, Rafi Lévi, Amár és mások kénytelenek voltak sérülésük vagy egyéb elfoglaltságuk miatt a mérkőzésről távolmaradni.

A mezőnyben a Makkábi csapata tetszetősebb játékot folytatott, csatárainak azonban átitott ereje hiányzott. A Hápoél támadásai lendületesebbek voltak és több veszélyt rejtettek magukban. A mérkőzés első gólját az ötödik percben Kviatek lötte, majd a 13-ik percben Sztelmách egyéni játékból 2:0 arányú vezetést szerzett a Hápoél-nak. A 40-ik perc meghozta a Makkábi egyetlen gólját, amit 11 méteres büntetőrúgásból Bencion lött. A félidő eredménye 2:1 a Hápoél javára.

Szűnet után mindkét csapat lendületesebb játékot mutatott, gólt azonban csak a Hápoél ért el. Nahari kapu elé ivelt szöglet-rúgását Kaszpi, a kapus, elnézte, Sztelmách a kapu torkából behelyezte a labdát a hálóba és ezzel beállította a végeredményt. A mérkőzést a Hápoél 3:1 arányban nyerte meg. A győztes csapatban Hodorov, Lefkovits, Kviatek, Sztelmách és Balanero emelkedtek ki, a Makkábi-ban Reznik és Mencesel, valamint Almani mutattak megfelelő játékot. Fleschit a játékvezető a befejezés előtt tíz perccel kiállította. A mérkőzést Schleifer vezette.

A Nemzeti Bajnokság 18-ik fordulóját játszották szombaton a labdarúgó csapatok. A bajnoki listában vezető együttesek sorrendjében változások nem történtek, míg a középcsapatoknál csak jelentéktelen sorrendi változások állot-

ABNEHERZL KÖZLEMÉNYEI
Nagyszabású emlékesttel búcsúztunk az idel Herzl-évből Herzi Tivadar emlékének május 9-én, melyet Bisselches Mose vezet be és mártírja a nagy embert szellemének 100 éves évfordulója alkalmából. Bemutatták kerül az alkalommal első ízben a kormány által most készített Herzl-film. Majd prof. dr. Link P.Á. a busnos airof technon professzora adja elő tanulmányát: „Herzl idejéből” Részletes közlemény a jövő héti UJ Keletben.

A tavaszi idény kezdetével újra megkezdjük országjárásunkat és május 18-án — megfelelő számú jelentkezők esetén — kényelmes autóbusszal, kitűnő vezetővel Szombaton rándulunk ki, útközbe Beer-Sevá. Részlettel díj számolyunkat 9.50. Jelentkezni lehet Heiden Jenő utcájában, Allenby 96; Lombard Tivadar (Rajna Dezső), Rothschild 31. vagy pedig hétfőn a klubnapokon titkárságunknál.

tak be, viszont a táblázat végén gyökeresen megváltozott a helyzet. A Makkábi Jaffa az utolsó helyről mindjárt két helyre nyomult előre, a Bétár került az utolsó helyre és a Hápoél Rámát Gán csak gólaránnyal előzi meg a sereg hájtó Bétárt. — A forduló eredményei a következők: Hápoél Petach Tikva — Bné Jehuda 6:1 (3:1). — Góllövők: Z. Racabi és Nahari 2—2, A. Racabi és Sztelmách 1—1, illetve D. Lévi 11 méteres büntetőrúgásból. Az őszi bajnoki mérkőzésekben ugyancsak 6:1 volt az eredmény a Hápoél javára.

Makkábi Tel Aviv — Hápoél Jeruzsálem 3:3 (3:2). A Makkábi-stadionban lejátszott első bajnoki mérkőzés csak félsikert hozott a házigazdának. Már negyedórával kezdés után Goldstein és Zafadja góljaival 2:0-ra vezetett a Makkábi, de Jehudajov lövésével, majd Flesch fejről bepattanó öngóllal a Hápoél egyenlített. Glazer még szűnet előtt ismét vezetést szerzett, de a befejezés előtt 10 perccel M. Kohen megszerezte az egyenlítést. Makkábi Haifa — Hápoél Haifa 1:1 (1:1). Mindvégig heves küzdelem folyt a két csapat között és gyakran voltak a kapuk veszélyben. Gólt a 10-ik percben Mencesel lött, majd félórával utóbb Csajkovszky lövése állította be a végeredményt. A mérkőzésnek 10 ezer nézője volt.

Hápoél Tel Aviv — Makkábi Natanja 3:0 (2:0). — Nagy Hápoél fölényben folyt le a mérkőzés. Két gólt Kviatek lött, egyet Tis szögletűrúgásból. A Hápoél csatárai számos helyzetet hagytak kihasználhatlanul.

Makkábi Petach Tikva — Bétár Tel Aviv 2:0 (1:0). Az első gól Zió kapufára lött labdájából esett, ami a kapusról pattant a hálóba, a másodikat Begleiter lötte. Az eredmény megfelel a mutatott játéknak.

Makkábi Jaffa — Hápoél Rámát Gán 1:0 (1:0). Az idegek harcában Gyogyoszián góljával a Makkábi győzött. Tick karja kifacsamodott és a Hápoél a szűnet után tíz játékkal fejezte be a mérkőzést.

A Nemzeti Bajnokság állása a szombati forduló után a következő: Hápoél Petach Tikva 26 pont, Makkábi Tel Aviv 24, Makkábi Haifa és Hápoél Tel Aviv 21, Hápoél Haifa 20, Hápoél Jeruzsálem 19, Makkábi Natanja 18, Makkábi Petach Tikva és Bné Jehuda 14, Makkábi Jaffa, Hápoél Ramat Gán és Bétár Tel Aviv 13 pont.

Az I. oszt. bajnokságban lejátszott egyetlen bajnoki mérkőzésen a Simson Tel Aviv 1:0 arányban legyőzte a Hákoách Tel Aviv csapatát. Ez a vereség valószínűleg megfosztotta a Hákoáchot a bajnokságtól.

Jelenleg a sorrend az I. osztályban a következő: Hápoél Tibériás és Hákoách Tel Aviv 32 pont, Simson TA 31, Bétár Jeruzsálem 30, Hápoél Rechovot 26, Máchéne Jehuda, Kfár Szabá és Kirját Chajim 24, Makkábi Chedara, Hápoél Beér Séva 23, Hápoél Rámle 22, Hápoél Chedera 21, Makkábi Rechovot 19, Hápoél Natanja 17 pont. — Hátra van még egy teljes forduló, továbbá a Simson Tel Aviv — Bétár Jeruzsálem mérkőzés. Veszített pontok alapján legjobban a Simson Tel Aviv csapata áll, de nem esélytelen az első helyre a Hápoél Tibériás, a Hákoách Tel Aviv és a Bétár Jeruzsálem csapata sem. Izgalmas finisben dől el a bajnokság és ezzel az NB-be való feljutás sorsa.

Tömegverekedésbe fullt a Formoza-Délkorea futballmérkőzés

A katonaság vetett véget a botránynak

Taipe (UPI). Formoza és Dél-Korea labdarúgó válogatottainak találkozója a futballolimpiász selejtezőjében, olyan verekedésbe fullt, hogy katonaságot kellett kivágytatni a rend helyreállítására és a bíró a 35-ik percben félbeszakította a játékot. Formoza 1:0 arányban vezetett, amikor az angol játékvezető büntető rúgást ítélt meg a koreaiak ellen, akik erre megtámadták a bírót és néhány ököl-

Az oroszok fölényképeztek a Polaris-raketa tilóvesszél

Washington (Reuter). — Az amerikai flotta parancsnoksága tegnap közölte, hogy egy szovjet halászhajó csupán másfél kilométernyi távolságra volt attól a ponttól, ahol a George Washington nevű atomhajtású tengeralattjáró első ízben lött ki a víz alól Polaris távrakétát. A kísérletet az amerikai parttól 100 kilométernyire hajtották végre a nyílt tengeren és a flottaparancsnokság közleménye leszögezi, hogy a szovjet bárkának joga volt ott tartózkodni. Amerikai körök attól tartanak, hogy az orosz hajó nem halászáttal foglalkozott, hanem a kísérletet fényképezte.

Amerikai állampolgárok ismét ufazhainak Magyarországra

Washington, (UPI). — Az amerikai külügyminisztérium közölte, hogy ismét megengedi amerikai állampolgárok látogatását Magyarországon és hatályon kívül helyezte az 1956 februárja óta fennálló korlátozásokat. Az utlevelekre ezennel nem fogják beletnyomni azt a bélyegzőt, hogy „nem érvényes Magyarországra való utazásra”.

A külügyminisztérium szóvivője nem adott magyarázatot az intézkedés okairól és kijelentette, hogy annak nincsen semmiféle politikai indokolása, mert a kormány véleménye szerint semmiféle változás sem állt be a magyarországi kormányzat jellegében. Amerikai megfigyelők a nemzetközi feszültség enyhítésére irányuló lépést látnak a tilalom megszüntetésében.

HIREK

AZ UJ KELET ELŐFIZETÉSI DÍJA HAVONTA IL 4.600

Mese Bitán lett Izrael gánai nagykövete. A külügyminisztérium hivatalosan közli, hogy Mose Bitán Izrael gánai nagykövetévé nevezték ki. Bitán 1918-ban született Csehszlovákiában, ahonnan 1937-ben alijázott. A háború alatt, 1945-ben gliáchként Délafrikába, később Csehszlovákiába utazott, majd 1952-ben a Hiszladrut politikai küldöttségként működött Amerikában és Kanadában, végül pedig a hiszladrut Kur-vállalat igazgatóság tagja lett. Ugyancsak közölték, hogy Cádik Sajt los-angelesi kereskedelmi konzullá nevezték ki.

* **Disztingváljunk!** Csakis jó könyvtárba járjunk! — „Hadash” könyvtár a legjobb. Iratkozzon be! Hajarkon ötvenkilenc.

— **Éles gránátot találtak az autóbusszban.** Egy rison lecioni autóbusszofőr pénteken, munkája befejezése után robbanóképes kézigránátot talált kocsiában. A vezetékes holmit átadta a rendőrségnek.

* **Napelienők,** elsőrendű minőségben, a legolcsóbban Stolcznál, Tel-Aviv, Geulautca 35, telefon 65588.

— **Uj rendszerű nyilván tartást készítenek a szociális esetekről.** A népjóléti minisztérium szóvivője közölte, hogy új nyilván tartási rendszert vezetnek be a támogatásra szoruló családok részére, amely gyorsabb és hatékonyabb működést biztosít a különböző népjóléti hivataloknak. Az új összeíró lapok nem tartalmazzák a családoknak nyújtott támogatás összegét és az előző évi támogatási módosításokat, ehelyett feltüntetik a kereső és nemkereső családtagokat. Az új kartoték-rendszer nagyban megkönnyíti a szociális gondozók munkáját is.

* **Kirakatunk tele van a legjobb szakkönyvekkel, szótárakkal.** — Üzletünkben még többet talál „Hadash” Hajarkon ötvenkilenc.

— **Kiosztották az Einstein-díjakat.** New Yorkból jelentik. — A newyorki Jesiva egyetem orvosi fakultása tegnap ezer meghívott vendég számára rendezett díszbankett keretében osztotta ki az ezidél Einstein emlékdíjakat. A három kitüntetett, aki aranyérmét és ezer dollárt kapott: Leonard Bornstein, a világhírű karmester, dr. Richard Fineman, a kaliforniai technológiai intézet fizikatanára és Jacob Blaustein, az amerikai Zsidó Tanács diszelnöke. A díjat ezuttal negyedizben osztották ki.

BODOR ORTOPÉDIA
T. A. Ben Jehuda 48/a — Fűzők, sérvkötők, mellprotézis, plasztikbetétek, mértékű, gumiharigák, PEDIKUR. — Dóboos is nyitva.

Keresünk pincér(nőt)
CSAK SZOMBATRA.
BROOKLYN BAR
Tel-Aviv, Allenby-út 15.

— **A haifai autóbussz halálra gázolt egy kisfiút.** Haifai tudósítók jelenti: Halál szerencsétlenség történt tegnap délután fél 3-kor az Allenby út 104 számú ház előtt, ahol az autóbussz elgázolt egy Simon Grosz nevű 9 éves kirját elieizer kisfiút, aki át akart szaladni az úttesten. Az autóbusszt M. Winterfeld vezette. A rendőrség a díszszemle napján ezenkívül még hat autóbalesetet jelentett, három könnyebb sebesüléssel.

— **Rothschild Clarissa** bárónő kártérítést követel németországi kastélyáért, Londonból jelentik. A kirillidön lévő nagol javak kártalanítási bizottsága a múlt héten tárgyalta Clarissa De Rothschild bárónő ügyét aki 60—90 ezer font sterling kártérítést követel volt kastélyáért, amely oiyán területen van, amely a multban Németországhoz tartozik. A bárónő szerint a kastélyt először a német, majd a lengyel hatóságok foglalták le. A bizottság azonban elutasította a kérést, mert a jogtalanos szerint a kastélyt 25 ezer angol fontért megvette egy német márdón.

ADRIA
Dizengoff 101/103.
Telefon: 51349
TEL-AVIV
ragyogó mulatója
Minden este nemzetközi művészeti program!
Minden szombat délután **ÓTORAI TEA** műsorral és az „Adria” zenekarral

KÖZLENGES AJANLAT
a szöveg: vásároljon részletek, katonamentesen cipőfűzők, szabó, bútorok, mindent. Korlátlan hitel, részletfizetés a jövő letelezéséért. „Tám Chajim” Rt., Tel-Aviv, Allenby 27., utolsó 100-as udvarban.

— **Összeesett az utcán és meghalt.** Avraham Keren-szki, 53 éves rechovoti férfi pénteken hirtelen összeesett az utcán és meghalt. Holttestét az abu-kabiri bontantani intézetbe szállították a halál okának megállapítására.

VILANYBOLEREK.
szerelés, javítás 3 évi garanciával Gyenes vezetékszerelő, Tel-Aviv Sheinkin 61. sz. Telefon: 6798.

CUKASZÜZEM KERES újsz. szorgalmas, asszonyt, segítségül. Tel-Aviv, telefon 51720.

MOSAV BÉT GAMLIEL KERES szakszerűt munkit chue-ot. Jelentkezni helyben. Grosz Mechákel (G. Firsztom Tikva“).

MAGYAR LEMEZEK érkeztek, elcsigázva és operettek. Glazhar, Tel-Aviv, Allenby 48.

KARPITZOTT BUTORAI. paplapját hozassa reudbe G. R. Karpitssal, Tel-Aviv, Pinstek 3.

Szigorúan kőser magyar könyvek
PENSTON
MARGOA, Naharia
Weizmann-ut. 71.
A la Carte átlakozás * Gyermeknek mellé kulin gánetet * Szülés ebédre - tarrasz * Arnyas kert
Tul: R. KNÖPFER KLARA
(Ep., Garal-ü.)

Reklám
5720 Ijjár 6.
1960 május 3., kedd
Az izraeli rádió magyar műsora 18.45 órakor a 33.3 m-es rádióhullám, 21.45-kor a 460. 432.1 (Jeruzsálem), 299 (Haifa) közp. hullámhosszon hallható.
6: Msh tova, 6:05: rövid hírek, hanglemek, 7:58: rövid hírek, 11: Kabalevsky: Szvit; — Salm-Saens: „Esküvői tarta”; Sibellus: Ann Saga — szimfonikus poema; Smetana: Scharzo; — Beethoven: Török induló. 12: asszonyvétel, 12.30: kis szimfonikus hangverseny, 13: könyvny. 13.30: hírek, 13.45: Hová menjünk este? 7: rövid hírek, 17:05: J. Strauss: részlet a „Cigánybár”-ból; Ger-shwin: Kubai nyitány. — 17.45: gyermekszok, 18: ifjúsági műsor, 18.30: Metuláti Rájaték. — 19: hírek, 19.20: dalok és táncok kivánságmuora. — 20.20: hanglemegyveleg, 21: hírek, 21.15: a Kol Jiszráel zenekarának hangversenye, 22.25: könyvny. zene. — 23: hírszövegmuor.

Párfuzagos műsori reklámok és hirdetések
17: Rövid hírek, 17.06: hanglemek, 17.35: sportkörök, 17.45: Heini Golden vibraton sz. mal, 18: időjárásjelentés és hanglemzsmor, 18.30: kis történelmek, 18.45: „Estesillag” zeneesk. mok.

A hadsereg műsora
18.03: Kívánságmuorok, 18.40: izraeli népdalok, 19.10: Estesillag - zenezmaz, 19.25: Zenei kulcs - a klasszikus zenéről, 20.15: ked-veit melódiák, 20.30: zenei egyveleg, 21.15: tarika est, 22: tánczene.

Üveletes szövegmuor
Tel-Aviv 19—24 óráig
Erlmann, Allenby 56, tel. 62252
Abrahám, Erlanger 9, tel. 32381
Ora, Dizengoff 99, tel. 22-2201
Nordau, Ben Jehuda 153, telefon 23-573; Jaffa, rechov Jafet 16, tel. 82-709 (23 óráig).

Ember

A NŐ
Eszter He „külpolitikai vezetőjének az élete legnehezebb feladatát megvalósította: szervezte meg a Nemzetközi Inter-nacionálé.
A jelek szerint a rendkívül fiatal nő, Herlitz a címszavak titkára kalapácsos ismertek, ma aki három megnyitott sokat. Georg kingban és geze esen a lindere bevo ténelmébe: a Simont kinyv külügyminisz tokollfonókéy zsálemben egyetlen cilti na, amig y Herlitz elővből kongres és kölesnad fónökné.
A Szocialnáló delegátanak ugya legálabb ügy nyezetve, a cionista dele Herlitznak kellságról kella: a india getárimusol cialista eb egyenesen k kar utazni, a rosban imárágot kell a den delegát gondoskodni nőkről, lass rőkről és beszélő toln szocialista v szerzéséről, félben lévő ben.

Eszter He oroszában a ruszlámben zsidó brigá rangban sz szabadtitk volt a jeruz patok helye ka. A hábo a külügymikai osztály ja lett — 6 ő volt a legnő diplomá — majd wa követségünl titkárnője, newyorki k tők ki.

— **Amik** Amerikában Eszter Herl a kisérője vitakoztunk kell előbb b 6 udvarias szont kitar egy a küllt elsőbbég. deztlik az a miniszteriü két és 6 l protokollszá nő — nó kezdve én nek az ajtó

Atom tenger
Groton. (mond Taylor) az amerikai járó elhárít noka az J tegnap boc első atom hajót, amely ró vadászta deze. A 2600 ton hajó ujszer nikus készit szerelve, a volról észle tengeralattí hajja fel torpedótt.

Taylor avatási ün tette, hogy nak négyssz alattjárója Egyesült nyolcszor ler flottájá háboruban.

Emberek, akikről beszélnek A hadsereg új fegyverei

Irta Fettman Jozsef, az Új Kelet katonai tudósítója

A NŐ - NŐ MARAD

Eszter Herlitz, a Mápaj „kölpolitikai osztálya” vezetőjének az elmúlt héten élete legnehezebb feladatával kellett megbirkóznia. Ő szervezte meg a Szocialista Internacionálét Haifán.

A jelek szerint kongresszusok rendezése örökösödési feladat: apja, Georg Herlitz a cionista kongresszusok titkára volt, akit „a kalapácsos ember” néven ismertek, mert ő volt az, aki három kalapácsütéssel megnyitotta a kongresszusokat. Georg Herlitz szmo-kingban és cilinderben végzte a hivatását és címlendébe vonult Izrael történelmébe: amikor dr. Fritz Simon kinevezte az izraeli külügyminisztérium első protokollfőnökévé, egész Jeruzsálemben nem sikerült egyetlen cilinder sem találni, amíg végül is Georg Herlitz elővette a naftalinból kongresszusi cilinderét és kölcsönadta a protokollfőnöknek.

A Szocialista Internacionálé delegátusai nem hordanak ugyan cilindert, de legalább úgy el vannak készítve, mint az egykori cionista delegátusok. Eszter Herlitznak számtalan apróságról kellett gondoskodnia: az indiai küldöttek vegetáriánusok, a svéd szocialista elnöke a Luddról egyenesen Jeruzsálemben akar utazni, hogy a Szentvárosban imádkozhassék, virágot kell elhelyeznie minden delegátus szobájában, gondoskodni kell gyorsírókról, lassan utazó szörfőzőkről és minden nyelvet beszélő tolmácsokról és a szocialista vörös lobogó beszerzéséről, amely kivésző fiúban lévő árucikk Izraelben.

Eszter Herlitz, aki Németországban született és Jeruzsálemben nevelkedett, a zsidó brigádok hadnagyi rangban szolgált és a felszabadító háború alatt ő volt a jeruzsálemi női csapatok helyettes parancsnoka. A háború befejeztével a külügyminisztérium amerikai osztályának igazgatója lett — Goida Méir után ő volt a legmagasabb rangú női diplomata az országban — majd washingtoni nagykövetségünknek lett első titkárja, később pedig newyorki konzulnak nevezték ki.

Amikor Mose Sárát Amerikában járt — meséli Eszter Herlitz — én voltam a kísérője és mindig azon vitákoztunk, hogy kinek kell előbb belépnie az ajtón. Ő udvariaskodott, én viszont kitartottam amellett, hogy a külügyminiszter az elsőbbség. Végülis megkérdeztük az amerikai külügyminisztérium protokollfőnökét és ő közölte, hogy a protokollszabály szerint „a nő - nő marad” és ettől kezdve én léptem be elsőnek az ajtón.

Atomhajtású tengeralattjáró vadász

Broton. (Reuter). — Edmond Taylor altengernagy, az amerikai tengeralattjáró elhárító flottá parancsnoka az Atlanti óceánon tegnap bocsátotta vízre az első atomhajtású buvárhajót, amely tengeralattjáró vadászata van berendezve. A 82 méter hosszú, 2600 tonnaviszorisítású hajó újszerű titkos elektronikus készülékkel van felszerelve, amellyel már távolról észleli az ellenséges tengeralattjárót és elindítja feléje önirányított torpedóit.

Taylor altengernagy az avatási ünnepélyen kijelentette, hogy a Szovjetunióknak négyszer annyit tengeralattjárója van, mint az Egyesült Államoknak és nyolcszor annyit, mint Hitter flottájának volt a világháborúban.

Amikor pedig Ben Gurion járt Amerikában és meghívta, hogy a washingtoni tudósítók exkluzív klubjában tartson beszédet, én nem kaptam az eseményre meghívót. Jelen voltam, amikor sajtófőnökünk, Harry Levin felhívta a klub elnökét és reklamálta a meghívót. Az elnök úr közölte velem, hogy néket elvöl nem hívnak meg. Mire Harry Levin azt válaszolta neki, hogy: „De kérem! Eszter Herlitz nem nő, hanem — diplomata.”

FARUK EZT MEGUNTA

A lapok az elmúlt héten megírták, hogy a külügyminisztériumban új osztály létesül, amely kizárólag Izrael nemzetközi segélyprogramjaival foglalkozik: az Izraelnek, de főleg az Izrael által nyújtott technikai segítséggel. Az osztály élére Aháron Remez fogják kinevezni. Elsősorban arról van szó, hogy az új afrikai és ázsiai államokba küldött technikai, tudományos, katonai és egyéb személyzet munkáját irányítsák és koordinálják.

Izraeli politikai szempontok vezérlik ebben az akcióban — mondja Aháron Remez, — de reméljük, hogy az idők folyamán gazdasági gyümölcsei is lesznek. Ma már elfogadott tény a nagyvilágban, hogy Izrael „benatoit” Afrikába, bárhol csiklandozza is a dolog azok humorizációját, akik tudják, hogy mi sem lehetünk meg segély nélkül.

A 41 éves Aháron Remez politikai múltja születése napján kezdődött: Dávid Remeznek, az egykori cionista vezetőnek és későbbi miniszternek fia, maga is tagja volt a Kneszetnek, majd a KUR hisztadruti vállalatnak, később pedig a Weizmann-intézet adminisztratív igazgatója volt.

De mindez eltörpül Aháron Remez életműve mellett: ő volt az izraeli légihaderő megszervezője és — 29 éves korában, tábornoki rangban — első parancsnoka.

Pilótaképesítését az Egyesült Államokban szerezte és a világháború alatt hat évig szolgált az angol légihaderőben. Ezt a hatos számot az angolok egyébként jól

vómat. Az elnök úr közölte velem, hogy néket elvöl nem hívnak meg. Mire Harry Levin azt válaszolta neki, hogy: „De kérem! Eszter Herlitz nem nő, hanem — diplomata.”

Mire én közbeszóltam: „Ha ez a meghívó feltétele, akkor inkább nem megyek.”

megjegyezheték maguknak: az izraeli légihaderő 1949 januárjában hat angol repülőgépet lőtt le a Negev fölött — Aháron Remez parancsnoksága alatt.

De a leghíresebb akció, amely Aháron Remez nevéhez fűződik: Kairó bombázása. — Három kivénhedt légitörpöt vásároltunk 1948-ban Amerikában — meséli Aháron Remez — és sikerült azokkal elérni azt a repülőteret, amelyet annak idején a csehszlovák kormány állított rendelkezésünkre. Itt a három bombázót felszerelték... német bombákkal és azok útnak indultak Izrael felé. De útközben kis fordulót vettek — az egyik Gáza, a másik Raffiach, a harmadik pedig Kairó irányába. A hadműveletet persze innen terveztük és mondanom sem kell, hogy milyen feszültséggel vártuk annak eredményét. A Kairóba irányított bombázó parancsnoka egy amerikai fiú volt, Ray Kertész (?), aki később hősi halált halt. Nyolc bomba volt a gépen, amely szerencsésen eljutott Kairóig és rakományát a királyi palotára irányította. A gép már megfordult, amikor Ray Kertész kiadta a parancsot, amely bizonyára bevonul a katonai humor analézába:

— Az éjjelenednyit ledobni Faruk fejére!
A parancsot, sajnos, nem lehetett végrehajtani, mert a gépfegyver mellett ülő pilóta, akinek az utasítás szót, oxigénhiány miatt elájult. Így a gép a bilivel együtt érkezett meg rendeltetési helyére...

Lampel Tamás

A KERESZTÉNY-DEMOKRATA PART BIZALMAT SZAVAZOTT ADENAUERNEK

A pártkongresszus óriási többséggel ismét a kancellárt választotta meg elnöké

Karlsruhe, (UPI). — A nyugatnémet keresztény demokrata párt tegnap bizalmáról és teljes támogatásáról biztosította Adenauert kancellárt és politikáját. A pártkongresszus második napján Adenauer újra elnöké választották. A szavazás azt bizonyítja, hogy Nyugat-Németország legnagyobb pártja a csúcskonferencia előtt maradéktalanul támogatja Adenauert. A 441 delegátus közül 427 szavazott Adenauer mellett, 4 ellene, 10 delegátus pedig tartózkodott a szótól.

Ugyancsak abszolút többséggel újra választották a párt négy alelnökét, Eugene Gerstennayer parlamenti elnököt, Theodor Blank munkügyi miniszterét, Heinrich Kronert, valamint Hesselt, Schleswig-Holstein állam miniszterelnökét.

Egyébként a pártkongresszus határozatot fogadott el amely szerint ellenőrizni fogja a denacifikáló eljárások felújítását. Heinrich Krone, a párt parlamenti csoportjának elnöke, aki a javaslatot beterveztette, azt állította, a nacionalizmus abban, hogy a kommunizmus most az egész világot fenyegeti és a keleti blokk különböző

vádjaival akadályokat akar gördíteni Nyugat-Németország fejlődése elé. A németek nagy többsége hajlandó visszafogadni mindazokat, akik beismerik a múltban elkövetett hibákat és demokráta állam polgára akar maradni, — mondotta. — A németek ki akarják irtani a múlt bűneit, de nem járulnak hozzá ahhoz, hogy Moszkva írja elő ennek a módját.

A javaslatot 504 delegátus egyhangulag fogadta el.

Uj angol nagykövet Moszkvában

London, (Reuter). — Az angol kormány új nagykövetet nevezett ki Moszkvába, Sir Frank Roberts személyében, aki eddig a NATO-ban képviselte Angliát, mint állandó megbízott. Sir Patrick Riley, az eddigi moszkvai nagykövet visszatért a külügyminisztériumba, ahol helyettes alminiszteri megbízást kap. Frank Roberts már működött Moszkvában, mint Anglia megbízottja és ő folytatta a 1948-ban a tárgyalásokat a berlini zárlat megszüntetéséről. Volt Anglia belgrádi nagykövete is.

HITACHDUT OLEJ CSEHSZLOVAKIA

Havi társas összejövetelünk — táncal — 1960 május 8-án, vasárnap este a Noga kávéházban, Tel-Aviv, Pinkszer-utca 4. sz. alatt. Ugyanakkor a „Frossulan” hajóval érkezettek találkozája.

A hadsereg új fegyverei

Irta Fettman Jozsef, az Új Kelet katonai tudósítója

Az új fegyverek, amelyek a katonai felvonulások közönsége tegnap látott, nem jelentenek ugyan „forradalmi” újítást még az izraeli hadsereg szerény kezei között sem, úgyhogy semmiféle túlzásnak helye nincs, de ellenkező végletekbe sem szabad esnünk. Mindkét fegyver, a francia gyártmányú „SS-10” irányítható rakéta és az amerikai páncéltörő ágyú még

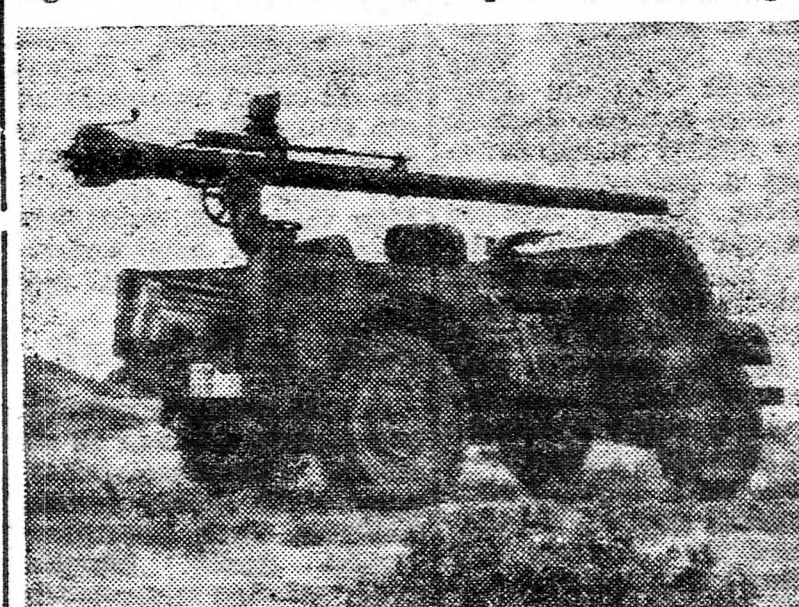
ma is modern fegyvernek számít, úgy az amerikai, mint az európai hadseregekben.

Talán nem véletlen, hogy mindkét új szerzemény a páncélelhárítást szolgálja. Stratégiai szempontból ugyanis, az ellenség felkészültségét figyelembe véve, a páncélelhárítás látszik az izraeli hadsereg elsődleges feladatának egy esetleges újabb háborúban.

Az irányítható rakéta

A páncélos-technika fejlődésével és a nagy kaliberű tankgyűjtő bevezetésével, egyre komplikáltabbá vált a tankelhárítás kérdése. A németek már a második világháború alatt tökéletesítették a „páncéltörő” módszert, melynek nagy hátránya az volt, hogy csak igen kis távolságra volt használható.

Az új fegyverek, amelyek a katonai felvonulások közönsége tegnap látott, nem jelentenek ugyan „forradalmi” újítást még az izraeli hadsereg szerény kezei között sem, úgyhogy semmiféle túlzásnak helye nincs, de ellenkező végletekbe sem szabad esnünk. Mindkét fegyver, a francia gyártmányú „SS-10” irányítható rakéta és az amerikai páncéltörő ágyú még

Az amerikai gyártmányú 106-os páncéltörő ágyú

Ugyanez a hibája volt a szövetségesek Bazooka-jának és a Piat-nak. Igen nagy lélekjelenlét és személyes bátorságot igényelt a katonától a támadó tank közeledésének bevétele és még így is kétéves volt a tank és a páncéltörő közti viadal kimenetele. A németek már a második világháború végén kísérleteztek egy bizonyos rakétával, amelynek célja a tankelhárítás. Ezt a rakétát „Rotköpchen”-nek nevezték el, ez azonban a kezdetleges stádiumon nem jutott túl. Ezzel szemben a háború után a franciáknak sikerült egy meglehetősen tökéletes rakétát gyártaniok, amelyet 1954-ben bevezettek a francia hadseregben. — A „Nord Aviation” francia repülőgépgyártó állította elő a fegyvert, amelyet „SS-10” jelzéssel vezettek be. Azóta ezt a rakétát az amerikai, svéd, holland és nyugatnémet hadsereg is bevezette. Az angolok a hasonló elven alapuló „Malkara” nevű ausztrálai kísérletet vezették be és Nyugatnémetország „Cobra” elnevezésű ágyút gyárt hasonló tankelhárító rakétát.

A Nord Aviation repülőgépgyártó sajtófőnöke múlt év augusztusában közölte a sorok írójával, hogy eddig 26 ezer rakétát adtak el.

Az SS-10 óriási áttűtő képességgel rendelkezik, úgy, hogy az orosz gyártmányú „Sztalin-3” tank páncélját is könnyedén áttűti. Négy-százötven milliméter vastagságú acélal sem tudja elmenteni, annak ellenére, hogy a robbanóanyag-ellátott rakétafeje mindössze néhány kilo súlyú.

Az SS-10 célzása lehetővé teszi egészen kintinó és 1500 méter távolságra biztos találatokat lehet vele elérni. Az izraeli hadsereg által kiképzett katonák 90 százalékos eredményt ér eltek a rakéták eltalálásában, hogy harc körülmények között három rakéta közül két találat biztos.

A páncéltörő ágyú

Jelentőségében semmiben sem marad a rakéta mögött az izraeli hadsereg másik új szerzeménye, amelyet szintén tegnap jepe-re szerelve láttunk az amerikai gyártmányú „M-40” jelzésű páncéltörő ágyú. A 105 mm kaliberű ágyúcső a legfelfoktebbnek bizonyult eddig páncélelhárítás terén. 1400 méternyire mozgó célpontot biztosan eltalál és lövedéke fél m vatagságú páncélfalat áttör. Az ágyú súlya mindössze 220 kg, úgyhogy meglehetősen könnyen hordozható. Az ágyú kezeléséhez négy ember szükséges, akik a könnyed megsemmisítése.

Kelet-Németországban élelfogytiglani fegyháza ítétek Oberlaender professzort

Elfogatási parancsot is bocsátottak ki a bonni kormány menekültügyi minisztere ellen

Berlin (Reuter). Kelet-Németország legfelsőbb bírósága élelfogytiglani fegyháza ítéte Theodor Oberlaender professzort, Nyugat-Németország menekültügyi miniszterét, aki ellen távolléteben folytattak le tisztára propagandajellegű kirakat-pert. A bíróság egyben elfogatási parancsot bocsátott ki Oberlaender ellen, ami azt jelenti, hogy letartóztatják és börtönbe vetik, ha Kelet-Németország területére lép. A keletnémet főügyész közölte, hogy az ítéletet a bonni kormány tudomására hozzák.

A Kelet-Berlinben lefolyt bűnpernek csupán azért van jelentősége, mert a tárgyaláson számos tanút vonultatottak fel, akik igazolták, hogy Oberlaender 1933 óta volt a náci-párt tagja és a világháborúban „Ober-

A francia gyártmányú „SS-10” irányítható rakéta

tőlük. Akkor azonban még nem képesek védekezni. Az SS-10, könnyű súlya miatt, hordozható és így földről, jepe-ről, vagy bármilyen más alkalomosságról is lehet. Az izraeli hadseregben, mint ahogy azt tegnap a katonai felvonuláson láthattuk, egy bizonyos jepe-fajtát rendszeresítették, amely négy rakétával van felszerelve. A rakétákat azonban a kocsirol könnyedén le lehet venni és mint említettük, a földről is üzembe lehet helyezni. Mint minden fegyvernek, ennek is meg van a maga hátránya, még pedig az, hogy az esetben, ha a tank 500 méternél közelebb kerül a rakétaállásokhoz, úgy a rakéta „tehetetlen”. Ennek az az oka, hogy a rakéta irányíthatósága csak akkor érhető el, ha az az bizonyos rőppályát befutott. Legalább 500 méterre van szükséges ahhoz, hogy azután megfelelőképpen irányítani lehessen.

A rakéták kezelése nem tesz szükkséggé nagy kezelő létszámot, de igen értékes embereket igényel. Különösen magas kvalifikációra van szükksége annak a katonának, aki a rakétát irányítja. Tájékozódás szempontjából említjük meg, hogy a pilótáknál szokásos előírások vannak érvényben a rakéta-kezelőkre.

Ennek a fegyvernek a másik előnye az, hogy aránylag nem drága. Az amerikai szaklapok által közölt adatok szerint, darabja kb. 6000 dollárba kerül. Ennek azonban sokkal nagyobb előnye a kezelhetőség egyszerűsége, a célzása lehetőség precizitása és a legnehezebb tank páncéljának ellenálló megsemmisítése.

Sturmführer” rangban szolgált az SS-ben, részt vett a lembergi tömegmészárlásban, — amit Oberlaender miniszter eddig kategorikusan tagad.

Oberlaender a nyugatnémet közvélemény nyomására alatt egy hét előtt közölte, hogy hajlandó lemondani, ha vizsgálatot indítanak ügyében és ez a vizsgálat igazolja bűnösségét. Lemondása — az előző hírekkel ellentétben — eddig még nem lépett érvénybe.

VALENCIA NARANCS, ajándékba használt ruha... „IKKA”-csomagok kifizetése. „TRANSORIENT”, Tel-Aviv, Hár-Szináj 2., Nachlat Ben-Jamin 53., tel. 6979. HAIFA, Házánál-u. 35., Herzl-u. 6., Bialik-utca 12. sz. JERUZSÁLEM, Ben-Majmon-u. 13., King David 12.

A VILÁG TÜKRE

Mibe kerülnek az amerikai választások

A választások mindenkor és mindenütt pénzbe kerülnek és kerülnek ma is, ami természetesen odavezetett, hogy a tehetősebb jelöltek valamilyen formában „megvesztegettek” a szavazókat és maguk mellé hangoztatták a közvéleményt, sőt nem egy ízben egyszerűen megvásárolták a mandátumukat. Ennek az eshetőségnek a megakadályozását célozta az északamerikai Minnesota állam demokrata szenátora, James Hennings, amikor a szenátus ezévi ülészakánát elejtve törvényjavaslatot nyújtott be a „tisztá választások” biztosítására. Hennings szenátor indoklása szerint a „tisztá választások törvénye” nem a választások technikai kifogásolásának védelmére irányul, nem a jelöltek egymás elleni befektetési és rágalmozási propagandáját kívánja letpantani, sem pedig a többszöri szavazás lehetőségét és a szavazóurnák esetleges „kibélelése”, vagy a szavazólisták meghamisítása, vagy a polgároknak választójoguk gyakorlásában való megakadályozása ellen kíván biztosítékot nyújtani, hanem kizárólag a választásokkal járó pénzügyi kiadások „beszűrését” beállását akarja lehetővé tenni, illetve az erre vonatkozó törvényes előírások megkerülésének sokszor gyakorolt praktikáit fölöslegessé tenni.

Eddig is voltak Amerikában törvények, amelyek a választási kampány pénzügyi költségeit igyekeztek szabályozni. Így például az 1925 évi „korrupt praktika törvénye” előírja, hogy egy szenátorjelölt 15 ezer dollárt költethet választási célokra, míg egy képviselőjelölt választási költségei 5000 dollárt tehetnek ki. Sőt van egy olyan lehetőség is, amely szerint a nagyobb népességű államokban és kerületekben a szavazók száma szerint lehet meghatározott összegeket kiadni. Ezekben az esetekben a törvény szenátorok részére 36 ezer, képviselőjelöltek részére pedig 21 és félezer dollár a maximum. Ugyanez az 1925 évi törvény arra is kötelezi a megválasztott szenátort és képviselőt, hogy a választási költségeit okmányosan (nyugtákkal és számlákkal) igazolnia kell a kongresszus előtt és elmenteligen a képviselőház, vagy a szenátus megtagadhatja a mandátum igazolását, amennyiben kiderülne, hogy valamilyen adatot erre vonatkozólag elhallgatott, — vagyis kevesebb kiadást vallott be. Az utolsó ötven év alatt elő is fordult néhány ilyen eset, amikor a jelöltek megválasztását nem ismerték el, azzal a megokolással, hogy a mandátumukat megvásárolták. Hennings szenátor szerint azonban ez a törvény ma már elavult és nem felel meg a megváltozott viszonyoknak, miután a közben eltelt 35 év alatt megdrágult az élet és mindennek felment az ára, a választási plakátoktól és röpcéduláktól kezdve a vasúton, autón, vagy repülőgépen való utazásig. Ezenkívül pedig 1925-ben nem csináltak még választási propagandát rádió és televízió útján, mint most. Ma egy elnökjelölt egyetlen országosan közvetített rádió- és televízió beszéde — hangoztatja Hennings szenátor — majdnem annyiba kerül, mint ötven évvel ezelőtt egy egész választási hadjárat. A szenátor elmondotta a vita során, hogy ömaga 1956-ban

Írta: Diamant Elemér

annyit költött televíziós választási propagandára, mint amennyibe az egész 1950 évi választási kampánya került. Teljesen indokolt tehát, hogy a törvény engedje meg a 35 évvel ezelőtti megszabott költséghatárok megfelelő emelését, azaz ismerje el a tényleges helyzetet ezen a téren. Amerikában — akárcsak sok más országban — a választási költségeket többnyire nem maga a jelölt teremti elő és kezeli, hanem úgynevezett polgári bizottságok, amelyek „Polgárok Kennedyért”, vagy „Polgárok Nixonért” és hasonló nevek alatt minden egyes államban, kerületben és városban működnek. Ezek a bizottságok rendszerint bankettek, vagy előadások keretében gyűjtik össze a rájuk kivetett, vagy önként vállalt összegeket a választási kassza céljaira. Lyndon Johnson texas-szi szenátorról, a szenátus mindenható elnökéről legutóbb írta meg a rendszerint jól értesült Time című hetilap, hogy bár még nem nyilatkozott róla, vajon részt vesz-e a demokrata párt elnökjelölési harcában, már teljesen kész választási gépezet áll rendelkezésére. Nemrég egy ezertagú összejevetel volt az állattenyésztésből és petroleumérdekeltségekből milliómossá lett Pat Rutherford mozifilmekbe illő texasi tanyáján, ahová Cadillac autók és magánrepülőgépek érkeztek a vendégek és amikor a nagy eszmésszóna vége volt, — írja a lap, — tisztán lehetett hallani a választási költségekre összeadott pénz csengését.”

Az 1939-ben elfogadott Hatch-féle törvény, amely főként az állami alkalmazottak politikai tevékenységének megakadályozására készült, többek között az ilyen polgári bizottságok által kiadható választási összegeket is korlátozza. Előírja, hogy bármely amerikai polgár legfeljebb 7500 dollárt adhat egy jelöltnak, vagy a polgári választási bizottságnak költségekre, de nem zárja ki, hogy ugyanaz a személy több polgári bizottság választási kasszájához járuljon hozzá. Hennings szenátor új javaslatát ötszöröse akarja emelni a most megengedett összegeket, a szavazók száma szerinti alternatív kiadások összegét is arányosan növelni, sőt a felső határösszegeket meg is szünteti. Az egy állam határain túlterjedő hatáskörű választási propagandabizottságok által évente elkölthető összeget, az eddigi 4 millió 250 ezer dollárról 26 millió dollárra számítják emelni. A szenátusban külön módosító javaslatot szavaztak meg, amely az új törvény rendelkezéseit az úgynevezett előválasztások költségeire is kiterjeszti. Ezek a jelölt népszerűségének igazolására szolgáló és inkább közvéleménykutatásnak minősíthető előválasztások kihatással szoktak lenni a pártkongresszusokon a végleges jelöltek kizárásánál. Nem alaptalanul hangoztatja Hubert Humphrey minnesotai szenátor, aki elnökjelölt szeretne lenni a demokrata párt részéről, hogy mint egyszerű fűszerkereskedő fia, nem tudja felvenni a versenyt John Kennedy szenátorral, akinek az apja, a volt londoni nagykövet, sokszoros milliómos, mint ahogy egyébként az elnökjelöltségre pá-

lyázó többi személy is kivel nélkül milliómos. Ennek a korlátozásnak komoly ellenzéke volt a szenátusban a délvideki demokrata és a konzervatív republikánusok körében. Különösen azt a módosító

Jobb mint a morfium

„Penzsin” — ez a neve a legújabb tökéletes idegcsillapító szernek, amelyről egy amerikai tudományos küldöttség a világ összes nemzeteit tájékoztatta. A több, mint háromezer páciensen kipróbált új csodaszerről a tudósok megállapították, hogy többféle szempontból is túlszárnyalja a morfiumot. Mindenekelőtt is a penzsin erősebb a morfiumnál és a fájdalom megszüntetéséhez a morfiummal használt adagok egyharmada, sőt néha egynegyedrése is elegendő. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az új érzéstelenítő szert a különféle okok által előidézett erős fájdalmak csillapítására, illetve megszüntetésére lehet használni. Így

Női lelkészek Svédországban

A svéd evangélikus-lutherus egyház körében és az ország közvéleményében nagy vihar zajlik, amióta Hultgren érsek hozzájárulásával április közepén Svédországban felszentelték az első három női lelkészt. A 46 éves Margrit Sahlnt maga Gunnar Hultgren érsek avatta fel a Stockholmi melletti Oesterskaer közpén Szent Katalin kápolnájában. A 48 éves Ingrid Persont az északsvédországi Haernoensand katedrálisban szentelte fel Ruben Josefson püspök, míg a 30 éves Elizabeth Djurlet a stockholmi katedrálisban elismert nagytemplomban szentelte fel Helge Ljunberg püspök óriási közönség jelenlétében. Mind a három nő, aki elvégezte a teológiai, az év februárjában kérte a papi teendők elvégzésére való felnevelését és Bo Gieritz gothenburgi püspök már akkor a leghevesebb akcióit indította a női lelkészek felszentelése ellen, mert szerinte ez elellenkezik a Szentírásal. Vezetése alatt megalakult az egyházi unio nevű mozgalom, amely kettészakadással fenyegeti a svéd államgyházat, miután Gieritz püspök és hívei azt hirdetik, hogy bojkotálni kell a női lelkészeket.

A bojkottpropaganda azonban Gieritz püspököt ösztönözte hozta az állami hatóságokkal is. A svéd parlament ugyanis 1958-ban törvényt szavazott meg, amely engedélyezi a női lelkészek felszentelését és működését. Eleinte a svéd püspökök többsége a törvény ellen foglalt állást, de azután belenyugodtak és hozzájárultak, — Gieritz püspök kivételével. A svéd államügyész nyilatkozatot adott ki, amelyben annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a női lelkészek elleni bojkott hirdetése a törvény elleni tevékenységet jelent. Az ügyészhez intézett válaszában Gieritz püspök szembeszáll ezzel a felfogással és azt fejtegeti, hogy a női lelkészek kérdését nem lehet kizárólag jogi szempontokból megítélni, mert ez az Isten szavában való hit ügye, amelyhez minden kereszténynek joga van s ezt a hitet nem lehet törvényes és közigazgatási módszerekkel megrendszabályozni. Az egyre élesebb hitvita már átszaporított Svédország határain és különösen az

szakaszt kifogásolták, mely az egyetlen állam területén működő polgári bizottságokat, ha évente 1500 dollárnál többet gyűjtenek és költenek el valamely országos tisztség bármely jelöltjére, arra kötelezi, hogy számoljon el a bevételeivel és kiadásával. A törvénynek most kell a képviselőház elé kerülnie, ahol ugyan csak erős ellenzéke van az előválasztások költségeivel és az államközi bizottságok kiadásával kapcsolatos korlátozásoknak.

például a rákbetegség által

okozott, vagy a szülési fájdalmak 90 százalékában a penzsin kitűnő eredményeket ért el, ami messze felülmúlja a morfium által elérhető arányt. Ugyanakkor a penzsin használatánál kevesebb a kellemetlen kiserőjelenség (mint például émelygés, hányinger és a vérnyomás süllyedése), mint a morfiumnál, azonkívül pedig hosszabb ideig lehet biztonságosan beadni a betegnek. További előnye az új fájdalomcsillapítónak, hogy kevesebb lehet rászokni és rabjává válni, mint a morfium esetében. Végül pedig sokkal könnyebben előállítható vegyianyagokból és nem kell hozzá ópium.

angol egyházi köröket foglalkoztatja, amelyek rendszerint elismerik a svéd egyház rendelkezéseit és más vonatkozásban is szoros kapcsolatot tartanak fenn a svéd államvallás intézményeivel. Annál figyelemremélőbb tehát, hogy dr. Geoffrey Fischer canterburyi érsek, az anglikán államvallás feje a női lelkészek felszentelése ellen foglalt állást és a svéd egyházi hatóságokhoz intézett levelében még a felszentelés előtt azt írta, hogy a svéd egyháznak ez az elhatározása „súlyos megtöközést” keltett benne. Egy 1954 októberében tartott zsinaton ugyanis Canterbury formálisan hozzájárult, hogy a svéd egyház tagjai, akik a saját templonaikban jogosultak a szentség felvételére, az anglikán egyház keretében is végezhetnek papi feladatokat. Ezek szerint a most felavatott három első svéd női lelkésznek esetleg meg kell majd engedni az anglikán egyház tagjai előtt is a papi funkciók ellátását, ami azonban szöveg ellentétben van a canterburyi érsek állásponyjával.

Schleswig-Holstein nevelésiügyi miniszteriumában számos panasz fekszik szülőktől, akik tiltakoznak egyes tanárok eljárása ellen, amennyiben ezek szigorúan büntetik gyermekeiket, ha neonáci „csinyeket” követnek el az iskolában, vagy „esetleg” antiszemita kijelentést tesznek. Az egyik iskolában „Eljen az SS!” feliratot talált a tanító a táblán.

NYUGAT-NEMETORSZÁG

A nyugat-berlini rendőrség jelentése szerint 8 helyen találtak horogkereszteket házak falain, valamint „Folytatjuk a harcot” és „Ébredj Németország!” szövegű felirásokat. Az elmúlt év végén és az év januárjában lezajlott antiszemita és neonáci kampány óta az az első eset, hogy ismét fasizta feliratokat találnak Németország valamely városának házfalain.

Hessen állam ebben az évben 22 ezer márkával nagyobb összeget szavazott meg az elhagyott zsidó temetők karbantartására, — mint az elmúlt évben. Rheinland-Palatinából jelentik, hogy a tartomány egyik zsidó temetőjét 80 cserkész és cserkészalány rendbehozta. A munkálathoz szükséges szerszámokat a közelben állomásozó amerikai katonák szertára bocsátotta rendelkezésükre, a különböző kiadások fedezésére pedig a tartomány utalt ki 3000 márkát. Az elhagyott temetőt a XIX. században létesítették.

SVÉDORSZÁG

A malmöi törvényszék épülete előtt álló árbóca ismeretlen tettesek kéksárga horogkeresztes lobogót húztak fel. A zászló, — mint megállapították —

A diaszpóra tükre

ANGLIA

Az országos cionista szervezet most tartotta 59-ik közgyűlését, amelyet Barnett Janer nyitott meg, aki egyben a hitközségek központi tanácsának is elnöke. Beszédében annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a mozgalom politikai tevékenysége ma sem bír kisebb jelentőséggel, mint a múltban. Ezután Ben Gurion amerikai látogatását méltatta és azt hangsúlyozta, hogy Izrael miniszterelnökének az angol hivatalos körök által történt fogadása „egészen más formában” történt, mint az Egyesült Államokban.

A Szochnut angiai képviselője, dr. Löwenberg felszólalásában a szovjet zsidók helyzetéről beszélt.

OLASZORSZÁG

A kommunista párt lapja az „Unita” cikket közi az antiszemizmussal szembeállított bizottság megalakulása alkalmából. Nem csupán Rómában — írja az újság — kell ilyen komitét létesíteni, hanem kívánatos nemzetközi jellegű ligát, vagy szövetséget szervezni, amelynek feladata az antiszemizmussal szembeállított embereket. Függetlenül attól, hogy azok milyen választ követnek, tagjai lehetnek a ligának arabok is és muzulmánok is. Az egyetlen orvosság az antiszemizmussal szembeállított emberek ellen az, ha a zsidókat minden országban egyenrangú polgároknak tekintjük, feltéve, hogy maguk a zsidók sem fogják önmagukat megkülönböztetni — fejezi be cikkét az „Unita”.

AUSZTRIA

Az igazságügyi miniszterium elkobozta a „Wegwarte” című hetilap legutóbbi számát, amelynek a vezércikke kifejezetten fasiszta és antiszemita.

BELGIUM

Pierre Mendes-France, volt francia miniszterelnök a belga fővárosban történt látogatása során kijelentette, hogy a világ összes államai, amelyek fejlesztési segítyt kapnak az UNO-tól, vagy valamely nagyhatalomtól, azok Izráeltól tanulhatják meg, hogyan kell a rendelkezésükre bocsátott összeget helyesen felhasználni.

KUBA

Dr. Fidel Castro miniszterelnök táviratban tiltakozott a „Jewis Chronicle” New York-i tudósítójának azon felfejeése ellen, mintha ő, vagy valamely miniszter antiszemita beállítottságú lenne. A hetilap levelezője ugyanis azon értesítést közölte szerkesztőjével, hogy Kuba vonakodott kifizetni bizonyos számlát egy amerikai exportőrnek, és pedig azért, mert az illető zsidó. A kubai kormány fő azon nézetének ad kifejezést, hogy az „antiszemita” fasiszta, reakciós felhőgás. Ugyancsak táviratban intézett a lap tudósítójához a kubai cionista szervezet elnöksége is, amely szintén cáfolja, hogy Kubában antiszemizmussal volna.

MAROKKÓ

Ismeretes, hogy a zsidók helyzete azóta súlyosbodott Marokkóban, amióta ez az ország is csatlakozott az Arab Ligához. A Zsidó Világkongresszus politikai osztályának vezetője arról számolt be a szervezet most lezajlott brüsszeli értekezletén, hogy erőfeszítések történnek a jelenlegi állapot megváltoztatására. Eastermann nagy emlekezéssel beszélt a Marokkóhoz közeledő, szintén arab állam elnökéről, Bourghibáról, aki országának zsidó kisebbségével szemben liberális politikát követ.

IRAK

Az „Al-Chavadesz” című libanoni újság azt írja, hogy több, mint 450 zsidó szembeszállt a Nuri Száid idején elhagyott Irákok, Kásem uralomra kerülése óta visszatértek oda. A jelek szerint — állítja a lap — további zsidók visszavándorlása várható, minthogy Kásem kormánya rendelkezést adott ki, amelynek értelmében, mindazon zsidó polgárok, akiket Nuri Száid kiűzött, visszakapják honosságukat és vagyonukat, — amennyiben visszatérnek az országba. (A. Kaddar)

MAC

a c

Beszélgelés

Egy 79 éves fiatal találkozás fel és ime egy... mü, kedélyes, hatalmas férfivel talán magam. — Hogy tud magyarul és ha Uj Keletről? — nosolyogva. — nyelvet az embert lejt el, az Uj dig minden nap amióta az országok.

Mindenek előjáról szeretném na valamit, a az aerodinamikus hogy én, a la tudjam nagyja. — Hogyan Kármán Mór f... gógia pályára a dezem trefásai. — Az apám pedagógus volt az, — mondott aki nem akart született tehenyessülését.”

— Így indul a tudomány mondia, — és sélő modorában kezd is elsoroltnak, egy gyar zsidó fiú ma már vilá államait.

Mint a bu egyetem végzős híres Bányászor asszisztens volt, 1906-tól kerül ki C onnan néhány professzorként ahonnan 1914-sítés szólítja nagy rangba Mundur-depóben a német munkára akakéri.

— Ha a nekünk is ké magyarok. Ig a tudományos monarchia k ügyének mecl leti állomása. — Mindig a polgári repseről és na álmodtam, de viharos törté tén erőmet v zeden át a k szolgálatába nom. Igaz, e kedés fejlődő világ szempó képzhetetl adott.

Kedves beszél ezután döntő fontos nyos munk részleteiről, sérlegette ki ral együtt szerelt gépi sejt pontoss szárnnyainak között, azu együtt a be gumival való gyújtóhatásu A légi-hallo monarchia kezdeményez használatát, kéletes légi konstruálta gen elhunyt fesszor neve ki.

— Igen, — a a litólag 5 vo feitalója. A helikop ban azután is doigozott a Kun Béla gyarországó gíg, de után metországba melynek mű óta rendes tölt be. Az aach állás elnye előzményei rábeszélés pályázta a hányászati

MAGYAR ZSIDÓ TUDÓS ÚTJA

a csúcsig és még azon is túl

Beszélgés Kármán professzorral, az aeronautikai tudomány első emberével

Irta: Salamon Mihály

Egy 79 éves öreg úrral való találkozási készülök fel és íme egy friss szelvény, kedélyes, egészen fiatalos férfival találom szemben magam.

— Hogy tudok-e még magyarul és hallottam-e az Uj Keletről? — kérdezi mosolyogva. — Az anyanyelvét az ember nem felejt el, az Uj Keletet pedig minden nap elolvastam, amióta az országban vagyok.

— Mindenek előtt életpályájáról szeretném, ha mondaná valamit, a szakmájáról, az aerodinamikáról úgy, hogy én, a laikus is meg tudjam nagyjából érteni.

— Hogyan lehet, hogy Kármán Mór fia nem pedagógia pályára ment, — kérdezem tréfásan tőle.

— Az apám valóban jó pedagógus volt. „Jó tanár az, — mondotta mindig, — aki nem akadályozza a születtek tehetségek érvényesülését”.

— Így indultam el a reális tudományok útján, — mondja, — és kedves, mesélő modorban mindjárt kezd is elsorolni ennek az útnak, egy zsidó fia magyar zsidó születésű, ma már világhíressé lett állomását.

Mint a budapesti Műegyetem végzettje, ahol a híres Bánky-Donáth professzor asszisztenseként működött, 1906-ban ösztöndíjjal kerül ki Göttingenbe és onnan néhány év múlva professzorként Aachenbe, ahonnan 1914-ben a mozgósítás szólítja haza. Főhadnagy rangban dolgozik a Múzeumépületben, míg 1915-ben a németek tudományos munkára akarják kölcsönkérni.

— Ha a németeknek kell nekünk is kell, mondják a magyarok. Így kerül vissza a tudományos munkához, a monarchia katonai repülés ügyének mechanikai kísérleti állomására.

— Mindig a békés jövő, a polgári repülés fejlesztéséről és nagyra tételéről álmodtam, de a sors és a világháború történelmi idők folytán erőmet vagy két évtizedet át a katonai repülés szolgálatába kellett állítanom. Igaz, ez a légiközlekedés fejlődésének a békés világ szempontjából is elkerülhetetlen lendületet adott.

Kedves könnyedséggel beszél ezután akkor végzett döntő fontosságú tudományos munkájának egyes részleteiről, — hogyan kísérletezte ki Anton Fockertal együtt a repülőgépre szerelt gépfegyver kilővéseit pontosan a propeller szárnyainak két fordulata között, azután Benzével együtt a benzintartálynak gumival való burkolását a gyújtóhatású golyók ellen. A légi-ballonok helyett a monarchia haderejénél ő kezdeményezte a helikopter használatát, amelynek tökéletes légi csavarjártó konstrukcióját meg. A nemrég elhunyt Asboth professzor nevét említem neki.

— Igen, — mondja tréfásan, — a lapok szerint állítólag ő volt a helikopter feltalálója.

A helikopterrel kapcsolatban azután Olaszországban is dolgozott vagy egy évig. A Kun Béla-korszakot Magyarországban csinálta végül, de utána visszatért Németországba, Aachenbe, amelynek műegyetemén 1913 óta rendes tanári állást tölt be.

— Valami kis vidéki helyen akarja a maga tehetőségét eltemetni?

A fiatal Kármán professzor az állásra meg a biztos kenyérré hivatkozott, amelyre a tudomány mellett is szüksége van egy fiatal tudósra.

— Meglesz az is, mondta Felix Klein, s valóban a néhány hónapon belül az áacheni műegyetem megválasztott tanári állását a fiatal Kármánnak szerezte meg. Innen indult el Kármán professzor tüneményes karrierje.

Robert A. Millikan volt az, aki őt 1926-ban Amerikába hívta. A németországi Guggenheim intézet — a zsidó Daniel Guggenheim alapítása — hatalmas pénzáldozattal alapította meg Kaliforniában az amerikai aviatika — később az amerikai repülőipar — központját. Négy hónapi éjjelnappal való munkával, 14 munkatárs, főleg diák és fiatal tudós segítségével vette meg Kármán professzor annak az intézetnek az alapjait, amelyből később a Los Angeles melletti Pasadena-ban a mai hatalmas ipari repülőgépgyár lett. Sok egyéb megbízatása mellett jelenleg is ennek a koncernek a legfőbb irányítója a professzor.

Érdekes véletlen folytán, beszélgetésünk közben, ebben a percben érkezik a professzorhoz látogatóba, feleségével együtt, Arthur Rude, ennek az amerikai vállalatnak, a mai Aerojet General Co.-nak vezérigazgatója. Jordániából jöttek, napok óta járják az országot, a keresztény igazgató meg a felesége el vannak ragadtatva mindentől, amit itt láttak. Véletlenül tudták meg, hogy a professzor még itt van Rechovotn.

— Mondd csak meg ennek az úrnak, mennyi ember dolgozik jelenleg nálunk a régi 14 helyett, fordul Rudehoz Kármán professzor.

— Hát, körülbelül 26.000 — mondja Arthur Rude, diadalmas mosollyal az arcán. 425 millió dollárt forgalmaz a vállalat egy évben.

Közben Kármán professzor Japánba is ellátogat, csodálattal beszél ottani elméneiről. Joshida japán admirális hívására megy ki és kilenc hónap alatt építi meg a japánok első nagy aerodinamikai laboratóriumát s a légi kísérletek céljaira egy nagyszabású szélcsatornát. Közbe neve — s ő maga is — a világ minden részét bejárja. Így lesz a háború alatt az amerikai kormány legfőbb légügyi szaktanácsadója, a NATO aeronautikai tanácsának az állandó tagja, — minden évben egy-két hónapot tölt el ebben a minőségében a párisi „Palais Chaillot”-ban lévő hivatalában — és így tovább. Az UNESCO megalakulásánál az ő javaslatára iktatják az intézmény feladatai közé a vízfeltárási munkálatokat. — Már a Bibliából láthatjuk, hogy az elegendő víz nagy előmozdítója a népek közötti békének is, — mondja.

— Izraeli tapasztalatai felől érdeklődöm nála. Elismeréssel beszél a Weizmann-

intézet tudományos munkájáról, amelyet — úgy nézem — kissé túl magasnak is tart.

— Le kell kissé szállni a mindennapok színvonalára, a tudomány eredményeit a gyakorlati életben is hasznosítani kell. Nagy dicsőrével emlékezik meg az izraeli katonai repülés színvonaláról.

— A dolog azért csodálatos — mondja, — mert hiszen a zsidóság eddig minden más tudományágban inkább jeleskedett, mint ebben.

Amerikai életéről, más zsidó tudósokkal való kapcsolatáról, azután világméretű, hitbéli kérdésekről kérdezem. Kiténik, hogy Einsteinnal, aki személyes jó barátja volt, két éven keresztül csaknem naponta együtt volt vele a princetoni egyetemén.

Einsteinnal kapcsolatban kedves epizódot mesél el: Hitler uralomrajutása után Amerikában is erősen érezhetővé vált a szovinizmus szele. A „Forradalom leányai” nevű, enyhén antiszemita női alakulat a közismerten pacifista Einstein állampolgársága ellen hangozó zene-bonával tiltakozott.

— No, igen — mondotta Einstein kedélyes rezignáltsággal, — a Capitolt is a libák gárgója mentette meg az ellenség betolakodásától.

A szovjet Tudományos Akadémia meghívására kétszer járt Oroszországban is. A moszkvai vallás-ellenes múzeumba is elvitték. A nevezetes múzeum szöveg nélkül, csak a kifüggesztett illusztrációkkal, képekkel akarja meggyőzni a látogatót a bibliai igazságok tarthatatlanságáról. Így minden bibliai eseményt illusztráló, — a világ teremtése, a vízözön törté-

nete, — képpel szemben a kozmológia, a fejlődés modern tudományából vett illusztrációk vannak elhelyezve.

— Mi a véleménye minderről — kérdezte az őt kaulozó orosz tudós Kármán professzortól.

— Gyönyörű szép tündérmese mind a kettő — válaszoltam nevére a megihökkent tudósra.

Édesapjáról való emlékek felől kérdezem, Kármán Móról, aki nagy érdemei dacára sem lett rendes, nyilvános tanár a budapesti egyetemen. A kedélyes és könnyed professzor arca komollyá lesz. Csendes meg hatottsággal néz maga elé s azután Kármán Mór egy érdekes megjegyzését idézi:

— Nézd fiam, minden erőmet a magyar nemzet kulturális fejlődésének áldoztam, nem is bántam meg. A zsidóság, remélem, megtalálja itt a maga helyét. De te, csak igyekezz olyan országba jutni, ahol a tudományt megbecsülik.

— Mit gondolt professzor úr, — teszem fel még neki búcsúzóul a kérdést, — a fizika világa, a reális tudományok fejlődése, mindaz az empirikus világ, amely ma körülvesz bennünket, vajon az emberiség jövőjét, a béke ügyét szolgálja-e, mert mi, egyszerű halandók, bizony eddig nem éppen jó tapasztalatokat szerztünk ezen a téren.

— Való igaz, hogy a humanista szellemnek a technológia terén erőteljesebben kell érvényesülnie, s hogy a tudomány csak akkor válhat az emberiség áldásává, ha az etika szilárd alapjáról le nem tér. Nincs ellentét a tudomány és a valóság hit világa között sem, mindkettőnek határai valahol az ismeretlen végteleiben vannak, emberi szem által soha fel nem deríthetően, — válaszolja nekem, miközben a gyönyörű napsütötte rechovoti St. Martin ház folyosóján búcsúzik tőlem.

Kecskeméti Mária

Málka Neser 71

Egy esztendeje, hogy elment. Egy esztendeje, hogy elmentek, fiatalon, jóval az emberi életkor határa előtt, mielőtt kiáradhatott volna csodálatos mélységekbe, teljes egészében és gazdagságában, az az ember-szeretettől, a legtisztább emberi jósgától és mély költői adottságtól buzó forrás, melyet Kecskeméti Mária lelke jelentett.

Mint egy hárfa érzékeny húrjain, úgy kapnak hangot verseiben a legnagyobb emberi tulajdonságok, emberszeretet, Istenhit és ki-vételes emberi jószág.

Nagyon kevesen tudják, talán csak azok, akiknek részük volt benne, mennyire ő maga főlé nőtt szemre önmaga hallgatásával, a mély, nehéz időkben, tragikus, nejtve megnyilvánuló jósgáról. A sors akkor keményen tartotta súlyos kezét minden zsidón és ő, aki maga is otthontalan, hajszolt, kiátkozott volt, hogyan osztotta meg fedelét és javait titokban bujkáló, úzótt hajléktalanokkal.

Kecskeméti Mária szerette az embert és mélységesen szerette az isteni pancerolatokat. Azt is el kell mondanunk róla, hogy mindelefelett szerette az országot és a héber nyelvet. Olyan szívesen lendülte, olyan szívesen akarással, olyan remélő vágyódással kevesen találta, mint ő. Tiszta volt saját jelentőségével, tudta magáról, hogy igazi,

hivatott költő, de héber költőnek lenni, ez a forró vágy élt a szívében, ezért folytatott belső harcot és harcot a külső nehézségekkel, melyek sokszor fájdalmasan gátolták. És a harca eredményes volt. A magyar költőasszony átalakulva volt héber költővé, amint azt megjelent héber versei igazolták, de a sors kegyetlenül pontot tett ennek a nagy törekvésnek útjába. Megtalálta a hivatott magyar költő és a legszebb héber költészet szintézisét, gyönyörű, héberből átitelt magyar fordításában.

Csodálatos véletlen, hogy halálának első évfordulója összeesik Izrael népének nagy ünneporatózával. Ezt a népet szerette ő, mély lelkének, jószágos szívének egész odaadásával, mint a hogyan megírta „Hitvallás” című versének utolsó szakaszában:

„Nem születtem olyan énekesmadárnak, Ki mindegy, hogy mit, kedve van s dalol, — Lelkembem népem fájdalma zokog S e hang tőr fel forrón szívem alól...”

Egy esztendeje, hogy ez a fájdalmasan szép és fel-emelősen tiszta hang elhallgatott. Megszűnt, a költő szívének dobogásával. Emlékezzünk rá halálának évfordulóján. Megérdemli a könnyeket elvesztése felett. Gács Teri

Heti filmkalauz

JERUZSALEM

PILLOW TALK — Arnon mozi

Kétségtelenül a legnagyobb siker jelenleg Izraelben. Ez a bábajos film-vígjáték meg is érdemli a közönség érdeklődését. Szellemes, fordulatos, szórakoztató. Témája: ikertelefon-tulajdonosok folytonos gyűlölködésében élnek egymással, míg végül személyesen is összeismerkednek és egymásba szeretnek. Doris Day, a főszereplő elragadóan kedves. Partnere a dailás Rock Hudson szintén remekel.

SZERELMEM, HIROSIMA — Clon Hall

Az elmúlt esztendő cannesi filmfesztiválján két díjat is nyert ez a magábanállóan nemes, művészi eszközökkel megalkotott film. A film története a felépült Hirosimában játszódik le, ahol egy francia színész nő megismerkedik egy japáni férfival és halálos szerelemre lobbannak egymás iránt. A színész nő lepergeti a férfinak életét. Ez a film témája, amelynek háttere a szörnyűséges atom-támadás és annak összes utóezzege. Két ismeretlen színész alakítja a főszerepeket.

Jeruzsálemben a Kirját Jovélben lévő „Jerusalem” moziban játsszák az „Auntie Mame” című hatalmas sikert elért filmet, a Studio mozi pedig Herman Wouck világhírű regényéből, a „Marjorie Morningstar”-ból készült filmet pergeti. A Ron moziban látható Anna Magnani és Giulietta Masina közös filmje, a „Hell in the City”.

HAIFA

AZ UTAZÁS — Acmon mozi

Az 1956-os magyarországi forradalom első művészi feldolgozása ez a film. Igaz, hogy a forradalomnak csak egy epizódját adja, de azt sok feszültséggel, élénk elevenítéssel és jó emberábrázolással. A film főszerepét Yul Brynner és Deborah Kerr alakítják. Yul Brynner egy orosz órnagy szerepében kitűnően formált figurát ad.

LA VIOLETERA — Moria mozi

Francia-spanyol koprodukcióban készült ez a nagyon látványos és szívesközlő film. A spanyolok már sorozatosan sikert érnek el azokkal a filmekkel, amelyek főhőse Sarita Montiel. Ez a színésznő nemcsak gyönyörű, de nagyon tehetséges és énekhangja, előadóművészete elragadó. Partnere Raf Vallone, az igen vonzó olasz színész.

Haifán egyébként a felejthetetlen emléki Joseph Schmidt élettörténetét adó „Ein Lied geht um die Welt” című filmet vetíti az Orly mozi, míg a Peer moziban játsszák a hatalmas sikert elért „400 botútés” című francia filmet.

TEL-AVIV

SALAMON ÉS SÁBA — Chen mozi

Ez a bibliai film nagygényű témát dolgoz fel Salamon uralkodásának sok eseményét vetíti és megismerteti a nézőt a legendás Sába királynővel. King Vidor rendezte a filmet. Ismeretes, hogy ez a nagynevű rendező és producer nem sajnálja a pénzt, sem a tömegjeleneteket, sem a fényes kiállítás nyújtására. Valóban pazar kiállítású film pereg a néző előtt, amelynek sikerült a bibliai atmoszférát adnia. Yul Brynner, a népszerű hollywoodi sztár játssza Salamon királyt és Sába királynő szerepében a szépséges Gina Lollobrigida pompázik.

ROOM AT THE TOP — Sétort mozi

Ismét játsszák Tel-Avivban a fenti hatalmas sikert elért filmet. Ez a sodróerejű filmalkotás egy feltörekvő ifjúról szól, aki gazdag házasság révén akar karriert csinálni. A fiatal ember időközben felelőtlen kalandba bonyolódik egy férjes asszonnyal, akibe halálosan beleeszeret. A film a szerelem apoteozisa. Simone Signoret alakítása, nemcsak a nézőközönség véleménye szerint volt az elmúlt esztendő egyik legkiemelkedőbb színészi teljesítménye, de az Oszkár-díj bizottság véleménye szerint is, mely ezért a szerepéért neki juttatta a díjat. — Partnere, Laurence Harvey szintén kitűnően formált alakítással jelentkezik.

Tel-Avivban egyébként a város nevével viselő moziban nagy sikerrel játsszák a Bismarck hajó elcsúsztatásáról szóló filmalkotást. A közönség tetszését élvez az Arnon David mozi műsora, „Die Halbarte”, amelynek Romy Schneider játssza a főszerepét. A Migdálor moziban nagy siker mellett vetítik Tolsztoj Leo „Feltámadás” című remekművéből készült filmet.

Nagy emberek mosolya

Verdinek sok kudarcot kellett elviselnie, míg elismerték. Egyik fiatalkori műve a bemutatón csúfosan megbukott. Az előadás után elkéseredett hangulaban ballagott haza egyik barátjával, aki így kezeltte őt vigasztalni:

— Miért esel úgy kétségbe? Nem is volt olyan nagy bukás. Hiszen egyetlen fütty szó se hangzott el — mondta meggyőzően.

— Ha nem füttyültek, mert ez csak azért történt, úgy nem lehet ásitás közben fültülni — válaszolta Verdi szomorúan.

Ibsen Henrik hosszú ideig külföldön tartózkodott — 1864-től 1892-ig — s amikor végre visszatért Norvégiába, nagy bankettet rendeztek tiszteletére. Irok, művészek, politikusok, tudósok ülték körül az ünnepi asztalt.

Megkezdődtek a felköszönések. Három-négy kiváló személyiség ültette poharát Ibsenre és magasztalta irodalmi tevékenységét. Az

után mindenki Ibsenre tekint és várt arra, hogy válaszoljon az elhangzott beszédekre. A „Kisrétet” szerzője azonban nem szólt. Ekkor ismét néhány előkelő személyiség tartott felköszönőt. Ezek elhangzása után minden szem ismét Ibsenre szegeződött. — Ujra mély csend. Megint mások köszöntötték fel az ünnepet, ami re ismét némaság volt a válasza. A helyzet kezdett kinos lenni. Végre Ibsen felállt. Mély csend támadt az asztalnál, a nagy, ünneplés pillanatokát megelőző csend. Mindenki fellelegzett. És ekkor megszólt Ibsen, csendes, gyöngye, majdnem alázatos hangon:

— Uram, nem látta valaki önök közül a kalapot?...

Edinburg herceget „Halakinek Angliában új gondolata támad, mindjárt akadnak olyanok, akik azért kardoskodnak, hogy azt megbélyegezzék.”

1960 V 3 Uj Kelet 5

EXODUS

 IRTA:
LEON URIS

(34)

— Ha Arinak... fontos a dolog, miért nem kér meg engem egyenesen.

Dávid nevetett. — Ari soha, semmit nem szokott kérni.

— Dávid — vágott közbe az asszony — kell, hogy segítsen nekem. Teljesen tanácstalan vagyok és úgy érzem, maga az egyedüli, akiben van egy kis megértés...

— Szívesen segítek, ha módomban áll.

— Soha életemben nem éltem együtt zsidókkal...

— Milyen idegenül hatnak rám, zavarbehaznak.

— Mi, zsidók, néha még sajátmagunkat is zavarbahaznak — válaszolt Dávid.

— Szabad valamit észintém mondanom? Anyira kívülről érzem magam...

— Ez egyáltalán nem kívülről, Kitty. A legtöbb ember így van vele. Még azok is, akiket barátainknak nevezünk. Azt hiszem, sokan büntudatot éreznek azért, amit elkövettek ellenünk. Mások zsidóvá akarnak lenni... de, hogy miért, azt csak a jó Isten tudja. Mi ilyen sűrűség vagyunk.

— És Ari Ben Kánaán... kicsoda ő? Miféle ember tulajdonképpen?

Ari nagyon is valóságos személy, egy történelmi kiadvás eredménye — felelt Dávid és ezzel mindketten elindultak a szálloda felé vezető úton, mert már vacsoraidő volt. — Nem is tudom, hol kezdjem — folytatta Dávid — azt hiszem, ha Ari Ben Kánaán teljes történetét el akarom mondani, vissza kell mennem Simon Rabinsky orosz zsidóhoz, a zsitomiri gettóba. A századforduló előtti években történt a nagy esemény, ha nem tévedek, 1884-ben.

MÁSODIK FEJEZET

Zsitomir 1884

Simon Rabinsky csizmadia volt. Felesége, Ráchel, önfeláldozó, jó asszony, de Simon számára két fia jelentette a legnagyobb kincsét.

Jákob, a fiatalabb tizenhárom éves, lobbanékony, élesnyelvű, gyors felfogású fiú, bármely pillanatban készen állt a vitaközörszóra.

Joszi, az idősebb tizenhat éves, rendkívüli megjelenésű, hatalmas termetű, szélesvállú óriás, haja lángoló vörös, akárcsak az anyjé. Amilyen halkszavú és csendes volt Joszi, olyan vad volt Jákob. Joszi elmékedő szelme, jómodora, hatalmas testi ereje Jákob termékeny agyával egyesítve, felsőbbrendű emberpéldányt alkotott volna.

A Rabinsky-család rendkívül szegény volt. Oroszország délnyugati részén, a Besarábia, Ukrajna, Krim-félsziget és Fehéroroszország által körülhatárolt zsidó lakta területen éltek. Ennek a zárt területnek határait az 1804-es évben jelölték ki, Oroszország földjén csak itt lakhatott zsidó. A valóságban tehát a vidék hatalmas gettó volt, mert Moszkva és Szentpétervár falain belül csupán néhány gazdag család gyermeke számára, súlyos összegű megvesztegetés árán engedélyezték a letelepítést.

Az óriási kiterjedésű gettó csak egy része volt a megkülönböztetés hosszú évszázadai alatt elszigetelt részemének. Oroszországban az első zsidók az időszerűtől első évszázadában a Krim-félszigeten telepedtek le. A körzet lakóira, a kazároknak, a zsidó vallás olyan nagy hatást tett, hogy végül teljesen átvették azt. A kazár királyság a valóságban zsidó állam lett. A tizedik században a hatalom az északi oroszok kezébe került, akik lecsaptak a kazároknak, megsemmisítették őket és kegyetlen hadjárataba kezdtek a zsidók ellen is.

Oroszország hatalomra jutásával egyidejűleg déli irányból az izlám lángoló kardja emelkedett fel. Még Oroszország e része mohamedán uralom alatt állt, a zsidók megismerték a béke és jólét korszakát. Az izlám leverése után azonban a cárizmus és a görögkeleti egyház vette át az uralmat. A középkorban százával égtek meg a zsidó „eretnekeket” cölöpökhöz kötözve és a közönséges parasztságot alaposan kioktatták azzal a mesével, hogy a zsidók varázslók, bosszorkányok, akik vallási szertartásaikhoz keresztény vért használnak.

A sok évszázados szakadatlan üldözés I. Katalin cárnő uralkodása alatt érte el tetőpontját. Pogromok, zsidóellenes zavargások, kegyetlenkedések sújtották azokat, akik vállalkoztak felvenni a görögkatolikus vallást. A kísérletek azonban olyan tökéletes kudarcra valtak, hogy I. Katalin cárnő egymillió zsidót száműzött Oroszországból. Ezeknek az üldözötteknek javarésze Lengyelországba menekült.

Ezután a háborúk korszaka következett. Lengyelországot elfoglalták és felszabadították, foszították és újra egyesítették. II. Katalin cárnő trónralépésekor egymillió zsidót örökölt, ugyanazokat, akiket annakidején I. Katalin száműzött.

Az események egyenes következménye a körülhatárolt, zsidók részére kijelölt területek elkerítése volt. 1827-ben a kisebb falvakból könyörtelenül a nagyvárosok máris túlszűfolt zsidó negyedeibe tűzték a zsidókat. Az orosz cár még ebben az évben rendeletet hozott, melynek értelmében a zsidóság a cár harseregébe fuszonnt éves katonai szolgálatra bizonyos számú újonclétszámot tartozott adni.

Simon Rabinsky a zsitomiri gettó csizmadiaja, hűs-

ges felesége Ráchel, két fia, Joszi és Jákob a körülhatárolt zsidó negyed és gettóéletmód rabjai voltak. Az orosz nép és a zsidó közösség között semmiféle társadalmi és csak nagyon csekély kereskedelmi kapcsolat állott fenn. A külvilág egyetlen, rendszeres látogatója az adószedő volt, akinek jogában állt a szent gyertyától kezdve, ágy, párnák és cipőig mindent elvinni a zsidó házakból. A külvilág ugyancsak gyakori, de kevésbé rendszeres látogatója a vad kozákok és parasztoi tömegei voltak, továbbá diákok, akik zsidóvért követeltek.

Számkivettségében, az orosz társadalomtól elkülönítve, a zsidók csak kevés, vagy egyáltalán semmi hűséget nem éreztek „Oroszország Édesanyja” iránt. A nyelv, melyben beszéltek és írtak, nem orosz volt, hanem jiddis, ami a lényegében a német nyelv fattyúhajtsa. Istenhez az ősi héber nyelven imádkoztak. Az oroszoktól való különbözőségük ruházatkodási módjukban is megnyilvánították. Fekete, széleskarimájú kalapot és hosszú kaftánt viseltek és — jöhetnek törvény tiltotta — pájleszt növesztettek, nagy mulatságára az oroszoknak, akik sportszerűen nyisszantották le a zsidó tincseket.

Simon Rabinsky hűségesen követte apja és nagyapja nyomdokait, azt az életmódot, melyet a gettó falain belül követni kényszerült. S mert nagyon szegények voltak, minden kopek kiadását hosszas alkudozások előzték meg. Mindennapi létük nyomasztó gondjai ellenére Simon és a többi zsidók ragaszkodtak a gettó falain belül érvényes fizetési tisztesség szigorú előírásaihoz. Senki sem károsította meg szomszédját, nem csalt, nem lopott.

A közösségi élet súlypontja a Szent Törvényeken, a zsinagógán és a rabbin nyugodott, aki egyszersmind tanító, szellemi vezető, hívő és egyéb hivatalos ügyek irányítója is volt. A gettók rabbijai valamennyien nagy tudású, tanult emberek, bölcsességük elismert és tekintélyük kétségbevonhatatlan.

A gettón belül a rabbi mindenható vezetése alatt a zsidók megalakították saját önkormányzatukat. Egész csomó bibliai és tanulmányozó társaság létesült, megszervezték az árvákat gyámoltók egyesületét, a szegénysorsú hajadonok kihazasításáról gondoskodók társaságát, rendszeresen támogatták a beteget, öreget és nyomorékokat, voltak házassági szerződéseket fogalmazó tisztviselők, megválasztott templomtanács és tucatnyi egyéb egyházi-hivatal. Megalapították a szoltárolvasók társaságát, az egyházi bíróságot és a rituális fürdők felügyeletét. A szegény segítette a még szegényebbet s a jótékony volt a tizenegyedik, az iratlan parancsokat. A közösségek nagy tudású, vallásos vezetőit és bölcsőit külön törvények oltalmazták.

A zsidók nagyrésze azt állította, hogy Simon Rabinsky, a csizmadia, a második legbölcsebb ember a közösségben a rabbi után. A gettó körülhatárolt területén, ahol csaknem mindenki szegény és nincstelen volt, az emberi gazdagság értékmérőjéül a tudást jelölték ki. Simon, minden évben hitközségének egy-két magasrangú tisztjére megválasztották, s csak arról álmodozott, hogy fiait az értelem győzelmének nagyszerű csodájára rávezesse.

A zsidók a Talmudot „tenger”-nek nevezték, amivel azt akarták kifejezni, milyen óriási és kimeríthetetlen, az ember olvashatja, tanulmányozhatja egy életen át, akár ne is nézzem más könyvbe, mégsem érhet át soha a „tenger” egyik partjára a másikra. A Rabinsky-fivérek tanulmányozták a törvények és szokások eme gyűjteményét, mely magábanfoglalt minden felvilágosítást és utasítást a társadalmi érintkezés formuláitól kezdve az egyéni tisztálkodás szabályáig.

A Talmud tanulásán kívül a Rabinsky-fiúk naponta órákat töltöttek Mózes öt Könyvének olvasásával, amely legszentebb minden könyv között.

Tanulták a Misna törvényeit, a népi legendákat, a bölcs mondásokat és a Midrás Biblia-magyarzatait. Tanulták az imádságokat, a szoltárokat, a vallási szokásokat és az ünnepeket.

Joszi és Jákob megismerték a nagy bölcselőt, Mózes Majmonidest is.

Noha a Rabinsky-család mostoha körülmények között élt, az élet mégsem volt egészen reménytelen és örömnélküli való. Mindig akadt valami beszédtema és vitaközörs, valami botrány, amiről diskurálni lehetett, házasság, vagy haláleset, avatási ünnepség, vagy születés. Itt voltak az ünnepek, melyekre boldog örömmel készülődtek, de mindenekfelett a szombatok.

Simon Rabinsky és a többi gettózsidó minden héten egy estére királyi lett. Ezen az estén a gettókban felhangzott a hagyományos kúrtszó, mire Simon letette a szerszámot és felkészült az Istennek szentelendő napra. Mennyire szerette a szombat-kürt hangját!... Ugyanaz a hang volt, mely kétezer év óta imára és csatába szólítja a népet. Amikor megszólalt a kürt, Simon elmegy a firdőházba, mialatt jámbor hitvese, Ráchel meggyújtja a péntek esti gyertyát és elmondja felette az áldást.

Simon ezután ünneplőruhát ölt, a szép, hosszú, fekete selyemkabátot és a fejére széleskarimájú kalapot tesz. Joszi és Jákobot kézenfogva, büszkén indul a templomba.

Régi hagyományokhoz híven, péntek esti vacsorájukat egy még szegényebb családdal osztják meg. A gyertyák lángja remeg az asztalon az ünnepi szent kalács és bor felett, mialatt Simon elmondja az áldást és köszönetet az Urnak.

Ráchel felszolgálja a töltött halat és az ünnepi vacsora többi fogásait, majd a család sétára indul a gettó utcáin, meglátogatja a beteget, vagy vendéget fogad a műhelyben, mert nincs több szobájuk.

Szombaton Simon Rabinsky a fiaival elmékedik és beszélget, kikérdezi őket tanulmányaik anyagából, vallási és filozófiai problémákat tárgyal meg velük.

Amikor lenyugszik a nap és a szombat véget ér, Simon Rabinsky feleségével és fiaival élnek a gettó dalát és visszatér élete keserű valóságaihoz.

A nyirkos pincehelyiségben, melyben otthona és munkahelye volt, Simon a munkaasztal fölé görnyedt és a gyertya homályos világ mellett, ráncos, öreg kezében a bőrvágó késsel munkához látott, miközben ajkain felhangzott a sirán, melyet a zsidók a babilóniai fogóság napjai óta elmondanak:

„Ha elfelejtkezem rólad, Jeruzsálem, felejtkezék el rólam az én jobbkezem!... Nyelvem ragadjon az inyemhez, ha nem emlékezem rólad; ha nem Jeruzsálemet tekintem az én vigasztalom fejének!”

Az imádságban Simon Rabinsky jámbor, hívő lélek vigasztalást talált. De még a hívő lélek se hunyhajta be szemét a körülötte örvénylő nyomorúság előtt. — Meddig még...? Ó, Uram... meddig...? Meddig kell még ebben a mélységes sötéttségben élnünk? — És ezzel a szíve megkönnyebbült s elragadtatással ismételte a pászachi imádság kedvelt sorait: „Jövő ilyenkorra Jeruzsálemben...”

Jövő ilyenkorra Jeruzsálemben? Eljön-e valaha az a „Jövő év”? Eljön-e valaha a Messiás, hogy hazavezesse őket...?

HARMADIK FEJEZET

Jákob és Joszi együtt mentek haza a tanházból. Joszi elmélyedt gondolataiban, a Tóra ma délután tanult fejezetét foglalkoztatták. Jákob szökdécselve-ugrándozva ment mellette és játékosan dobálózott a kődarabokkal, melyekkel zsebei mindig tele voltak arra az esetre, ha utközben váratlanul megtámadják őket.

Majdnem otthon voltak már, amikor Jákob megragadta Joszi csuklóját és izgatott hangon szól: — Ma este újabb találkozás lesz Hákoheh üzletében.

— Már hallottam róla.

— Eljössz...?

— Nem.

— Ma este igazán jöhetnél... — unszolta Jákob fivérét — valódi biluista érkezett Palesztinából, ő fog beszélni.

Joszi szíve megdobbant. Palesztinából... valódi biluista... most érkezett... Joszi titkon igrigylet öcsését, aki mindig ott settenkedett a „Chovevé Cion” („Cion Barátai”) társaság ünnepjeit, Erdelkődését felkeltette az új szervezkedés, mely a gettó védelméről beszélt és a Szentföldre való visszatérésről. Egy valódi biluista! Nem... Joszi ellenáll a kísértésnek, ellenáll mindaddig, míg apja kifogásolja.

Befordultak az utcákon és megérkeztek a kis műhely elé. Megcsókolták az ajtófélfára szegezett apró imatörcsöt, a Mezuzát. A parányi helyiségben a bőr erős szaga terjengett. Simon felnézett munkájából és fiaira mosolygott.

Simon és Joszi köszöntötték apjukat és félrehúzták a műhelyt és hálófülkéjüket elválasztó függönyt. Simon a gyermeki hangulatán megérte, hogy vitatkoztak, sőt azt is tudta, miben sántikál a fiatalabbik, Jákob, de egyetlen szóval sem tett róla említést. A fiúknak meg kell engedni, hogy kedvükre lötömböljék magukat — gondolta — ebben a kérdésben nem kényszeríthetem rájuk akaratomat, meg kell várom, míg ők kezdenek róla beszélni.

Simon a gettóban élő szerencsés családfők sorába tartozott, felesége, fia, jó egészségnek örvendtek és foglalkozása lehetővé tette, ha szerény keretek között is, hogy megéljenek. A gettó bezárt területén a zsidók halálózási arányszáma kétszerese volt az oroszok halálózási arányszámának.

De ebben az időben nemcsak a zsidók éltek nyomorúságban ezen a földön. Egész Oroszország, főleg azonban a parasztoi jártak közel az éhenhaláshoz. Az ország a feudális rendszer uralmát nyögte, az arisztokrácia zsarnoki elnyomás visszautasította az iparosítás kísérletét. A nép zugolódott, kenyeret és földet követelt a maga számára és a mozgalom átterjedt egész Oroszországra. A zsidók helyzete volt a legrosszabb, természetes tehát, hogy ezekben a szervezkedésekben mindig akadtak zsidók is, akik nyomorúságos helyzetükön könnyíteni szerettek volna.

Oroszország nyugtalankodott. Kitörni készült a földalatti áramlat, melynek neve „forradalom”. Csak előt kezdte II. Sándor cár a már oly régóta esedékes reformokat végrehajtani. Első ténykedése a jobbágyok felszabadítása és némi jelentéktelen könnyítés a zsidóellenes törvények szigorán. Az új rendelkezések még azt is lehetővé tették, hogy zsidó iparosok és szakemberek bizonyos korlátozott számban Moszkvában letelepedjenek és Besarábiában néhány zsidó földet vásárolhasson. De e törvény módosítások csupán morzsiányiak voltak.

Kétségbeesett erőfeszítéssel, hogy a nép figyelmét a cári zsarnokság valóságos tényeiről eltérítsék, II. Sándor táncosai előszedték a régi, bevált, áldozati bárány-megoldást, a zsidókat. Az orosz kormány, ismerve a négy zsidóellenes érzelmet, a zsidóüldözést politikai fogyerként használta. A hadjáratot megindították a „Kenyér-és Földmozgalom” magas számarányban résztvevő zsidó tagjai ellen és azt állították, hogy a reformmozgalom zsidó anarchisták műve azzai a céllal, hogy abból a saját számukra hasznot húzzanak.

(Folytatás a szerdán)

A Herz

a

Tel-Avivban

kigyult

Izrael népe ország függetlenségét követeli. Jicchák Ben-Camelyet szombati napra Zeev Herz állam keleti ságának és a

Ugyancsak szombati szüneti napot. Gurion miniszter által előtérbe hozott a többi kolásgyermekek színes felvonulása csak Jeruzsálemben és az Izraeli nyerteseinek.

Vasárnapkor a jeruzsálemben az előtti tereket a Cion-falkáival a emlékműves lett egész a veteránjai a segély. A déli Ben Cvi állatvise is látogatórökmécsesnek

UNNEPI ISTENTISZTELESI A CION-HEG

A hósi halál emlékműjének a Cion-hegyi rabbi vallási részvételével a Jeruzsálemben a házelnök hívnyította a Nap ünnepe szünetelésének alkalmából a Herzel-évet. A számos szertnista mozgalma és a különböző képviseleti meg 12 törzset ké a magyar Gizeia, a W. szági vezető aki a második alatti részvevői menési akciómániai zsidók kánt dr. Co. romániai cion volt helyettes korl. Aszír meg a falky.

A szertn. ágyúhívés a tüzijáték a halálózásának az ünnep bek

JERUZSÁLEMI FÉNYARBA

A fényár. Ezzel az ünnepi szüneteléséről napról hétfő szünet a korai ünnepek és a ros utcáin és gettenségi ke. nora-klub. Ezt megelő. len 54 temp. leges istentis. tek a függet. kalmából.

Tegnap de kolásgyerme. rendelték me. csen felvonul. mentés. Ebb. által megte. ban 30 küll. port, a város. sági zenekar. vívő és 60 v. vívő iskolási.

Ugyancsak rendelték a hagyomány. függetlenség. letett 3-9 é. gyermekek. lom polgár. ban külön. éves kislány. a függetlens. megölték az. há- zsidóval.

A Herzl-év meghirdelésével nyitják meg a Függetlenségi Nap ünnepeit

Tel-Avivban félmillió ember táncolt az utcákon — Jeruzsálemben ismét kigyúlt a 12 törzs fátykaja — Gyászünnepségek a Hősök napján

Izrael népe ezidén három napon keresztül ünnepelte az ország függetlenségét és a függetlenség kivívásáért elcseszt hős halottak emlékeztetét. A hivatalos ünnepeket Jicchák Ben-Cvi államelnök ünnepi üdvözlője vezette be, amelyet szombat este intézett a Kol Jisraél útján az ország népéhez. Üzenetében az államelnök felidézte Benjámin Ze'ev Herzl, a zseniális vezér emlékét, aki 50 évvel ezelőtt keletkezése előtt bontotta ki a zsidó nép szabadságának és a zsidó állam lobogóját.

Ugyancsak a zsidó állam gondolat megteremtőjének születésnapját emelte ki rádióbeszédében Ben-Gurion miniszterelnök is, aki ugyanakkor felsorolta az állam által elért eredményeket, valamint az előttünk álló további nagy feladatokat.

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A fővárosban az idén három központi esemény jelezte a függetlenség napját. A Herzl-hegyen hirdették meg állami önálló ünnepet 12-ik évfordulójának beköszöntésére, itt tartották a több mint 1500 iskolásgyermek zenes-táncos színes felvonulását és ugyan csak Jeruzsálemben osztoztak ki az Izrael-díjakat a nyerteseknek.

Vasárnap reggel 7 órakor a jeruzsálemi városháza előtti téren meggyújtották a Cion-hegyről hozott fátykával a hős halottak emlék-mécsesét, amely mellett egész nap a Hágáná veteránjai állottak díszőrséget. A délelőtti folyamán Ben Cvi államelnök és hitvese is látogatást tettek az örökmeccsenél.

UNNEPI ISTENTISZTELET A CION-HEGYEN

A hős halottak kegyeleti emléknapjának délutánján a Cion-hegyen Toledano rabbi vallásügyi miniszter részvételével ünnepi istentiszteletet tartottak. Este a Herzl-hegyen Kádís Luz házelnök hivatalosan megnyitotta a Függetlenségi Nap ünnepeit és a Herzl születésének évfordulóját alkalmából meghirdetett Herzl-évet. Ezen a hagyományos szertartáson a cionista mozgalom veteránjai és a különböző diaszpórák képviselői meggyújtották a 12 törzset képviselő fátykát. A magyar jisuot Dr. Sej Gizek, a WIZO magyarországi vezetője képviselte, aki a második világháború alatt résztvett a gyermekmentési akcióban is. A romániai zsidóság képviselőjeként Dr. Cornel Jancu, a romániai cionista szervezet volt helyettes elnöke és egykori Ászir Cion gyűjtője meg a fátykát.

A szertartás után 12 ágyúövés és káprázató tűzijáték hozta a főváros lakosságának tudomására az ünnep beköszöntését.

Jeruzsálem Fényárván

A fényárván úszó és zászlószerű öltözött Jeruzsálem lakossága a vasárnapi hétfőre virradó éjszaka a kora reggeli órákig ünnepelt és táncolt a főváros utcáin és terein, a függetlenségi kertben és a Menora-klub előtti térségen. Ezt megelőzőleg Jeruzsálem 54 templomában különleges istentiszteletet rendeztek a függetlenségi nap alkalmából.

Tegnap délután 1600 iskolásgyermek részvételével rendezték meg a zenes-táncos felvonulást a Jaffa-téren. Ebben a tízezrek által megtekintett paradéban 30 különböző táncosport, a város 160 tagú ifjúsági zenekara, 150 zászlós és 60 virágkoszorús kislány is részt vett.

Ugyancsak tegnap délután rendezték a városházán a hagyományos fogadást a függetlenségi napokon született 3-9 éves jeruzsálemi gyermekek számára. Is-Salam polgármester hivatalában külön fogadott két 12 éves kislányt, akik tegnap a függetlenségi napon, ünnepelték az állammal együtt születésnapjukat.

helyen több mint 50 ezer ember táncolt a hajnali órákig.

A városban felállított öt szabadtéri színpadon és 10 szórakoztató központnál meg levest és hűsítő italokat árultak és ugyanott 50 hektoliter Adom Atik vörös bort adtak el, amelyet a Carmel Oriental pincészet hozott forgalomba. Este 8 órakor és 12 órákor színes rakéták világítottak meg Tel-Aviv eget, amelyeket a város négy pontjából lőttek ki.

Tegnap délelőtt hálaladó istentiszteletet tartottak a város 600 templomában és imaházában, majd délelőtt és délután a városvezetés és a megyefőnök fogadta a hadirokkantakat és a sebesült katonákat, majd a kormány, a hadsereg képviselőit és a városi tanács tagjait. Délután 5 órakor Jaffán ismét működéskébe lépett egy ifjúsági szabadtéri színpad, amelynek műsorát mintegy 10 ezer ifjú tekintette meg.

Este külön ünnepséget tartottak a turisták számára az Amerikai Cionisták Előzárban, a Héjchál Hátárbutban pedig megtartották az első izraeli zenefesztivált.

A TÁNCOLÓ TEL-AVIV

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Tel-Avivban több mint félmillió ember ünnepelte a Függetlenségi Napot. Este negyed 8-kor indult el a Hábimá elől a Somér Hácáir ifjúsági mozgalom 4000 tagjából — közöttük kisebbségi ifjakból — álló vidám, zenes, táncos felvonulás, amelynek célja a felvonulási út mentén álló tömeg megtáncoltatása volt. Ez az útjítás a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Az idén elsősorban rendeztek központi ünnepeket Jaffán és a Hátikvá-negyedben, táncospartók, előadó művészek és a városi cirkusztársulatok fellépésével és ez a kísérlet is sikeresnek bizonyult, mert a két

EMLEKHÁZAT ÉPÍTENEK

Szombat este a telavivi nagytemplom lépcsőjén Ábrahám Bauer alpolgármester meggyújtotta az örökmeccs lángját, ezt követően közel 3000 gyászoló családtag részvételével emlékünnepséget rendeztek a Héjchál Hátárbutban. Vasárnap délután gyászistentiszteletet tartottak a náchál-jiccháki és a kirját-sauli temető katonai parcelláiban, ahol Beba Idelson házelnök helyettes és J. M. Toledano vallásügyi miniszter tartottak gyászbeszédet. Ezt követően a gyászoló családtagok és az iskolások kiöltöztek a hősök sírjára.

RAMAT GAN FOGADÁSA VEZÉRKAR TISZTELETÉRE

A rendkívüli meleg ellenére több, mint 50 ezer ember vett részt Ramat-Ganban a függetlenségi napi ünnepeken. Tegnap délelőtt az ifjúsági mozgalmak ezer tagja a tűzoltók és mentők részvételével felvonulást tartott a város utcáin. Tegnap este a rámat-gáni stadionban a filippin táncospart részvételével folytatódott az ünnepegek és ugyanakkor Ábrahám Krinitzi polgármester a Dávid király kertben megtartotta hagyományos fogadását Chájim Laszkov vezérkar főnök és a vezérkar magasrangú tisztjeinek tiszteletére.

A HŐSÖK NAPJA

Tegnap a városok polgármesterei és a megyefőnökök fogadásokat rendeztek és az ifjúsági felvonulások a délutáni órákban is folytak.

A függetlenségi napot megelőző Hősök napját egy perces szíriánbúgás vezette be, ezt követően gyászszerartásokat és istentiszteleteket tartottak a templomokban. Vasárnap délelőtt 10 órakor 2 perces vigyázás-állással és általános munkaszünettel üdvözölték az ország a független-

A CFÁTI ÜNNEPEK

Cfát, (Az Új Kelet tudósítójától). Cfátón a város felszabadításának megemlékezésével kezdődtek az ünnepek. A Hősök napjának központi részét a helyi temető katonai parcellájában lezajlott gyászünnepség lépezte. Ami Ászáf nevelésügyi alminiszter, a hadügyi minisztérium képviselője, Peled ezredes, Cfát 12 évvel ezelőtti felszabadítója, a járási főnök és a polgármester helyezték el koszorúikat az eszettek hozzátartozói s a lakosságtól körülvett temetőben. A múlt évhez hasonlóan Ami Ászáf

A Szovjetunió nem hajlandó a kereskedelmi kapcsolatok felújítására

Moszkva visszautasította Izrael favasárlási ajánlatát is

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A Szovjetunió legutóbb elutasította Izrael újabb javaslatát a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatok felújítására. A szinjai hadjárat óta megszüntetett minden kereskedelmi kapcsolat a két ország között, miután a szinjai hadjárat elleni arabbarát tiltetésként az orosz állami külkereskedelmi vállalat egyoldalúan beszüntetett a nyerspetroleum szállítását Izraelbe, jölehet erre szerződéses kötelezettsége volt.

Az utóbbi időben Izrael több kísérletet tett a kereskedelmi kapcsolatok bizonyos mértékű felújítására. A többi között javasoltuk citrusgyümölcs szállítását a Szovjetunióba és legutóbb Izrael ajánlatot tett nagymennyiségű orosz fa vásárlására. A napokban megérkezett rövid válaszból a Szovjetunió minden különösebb megindokolás nélkül elutasította a fa vásárlására vonatkozó kérést is.

Ezzel kapcsolatban politikai tudósítónk rámutat még arra, hogy Izrael a múltban a két állam közötti kulturális kapcsolatok elmélyítését is indítványozta, de ez a kísérlet is eredmény nélkül járt. Izraeli részről a többi között művészcserre lebonyolítását javasolták Dávid Oj-szirach, a világhírű szovjet zsidó hegedűművész itteni vendégszerelésével és az izraeli Filharmónikus Zenekar szovjetunióbeli turnéjával. Moszkvában ezeket a

javaslatokat is visszautasították. Könyveken és filmekben kívül a Szovjetunió jelenleg szinte semmit nem szállít Izraelbe. Ugyanakkor figyelemreméltó, hogy a kelet-európai népi demokratikus államokkal Izrael normális kereskedelmi és kulturális kapcsolatokat tart fenn. A Függetlenségi Nap alkalmából a nagy példányszámúban megjelenő „Slovo Povechno” című lengyel napilap vezércikkét szentel Izraelnek, amelyben ismerteti Izrael demokratikus intézményeit és statisztikai adatokat közöl az ország életéről. Az arab-izraeli viszályról szólva, a lengyel lap vezércikké nyitán támadja Nazzert és idéz a kairói díktátor Izrael ellen állandóan hangoztatott háborús fenyegetéseiből. Végül a lap rámutat arra, hogy az arabok és Izrael közös érdeke a közöttük lévő viszály békes rendezése.

További két sziriai miniszter mondott le

Már csak két sziriai tagja van az EAK központi kormányának

Kairo (UPI). Az Egyesült Arab Köztársaság központi kormányának két további sziriai minisztere bejelentette lemondását. Kairóban tegnap közölték hogy Abdul Nasszer elfogadta Achmed Abdel Karim helyetteségügyi és Amin el Nafuri közlekedésügyi miniszter lemondását. A lemondás okáról sem közölték.

Négy hónap előtt öt sziriai miniszter mondott le, közöttük Akram el-Churani aki helyettes elnöki címet is viselt. Valamennyien a Baat

párt tagjai voltak és a lemondott Churani, valamint Szalach Eddin Bitar külügyi miniszter vezető szerepet töltöttek be ebben a pártban, amely Nasszer követésére feloszlott. A most lemondott két miniszter, a Baat az EAK megalakulása óta tagja volt a kormánynak, nem tartozott a Baat-párt-hoz és lemondásuk megerősíti azt a benyomást, hogy a Nasszerrel és a központi kormánnyal szembeni ellenkezés egyre jobban terjed Szíriában.

A katonaság kézigranátot dobott a Beirutban ünneplő maroniták közé

Két ember meghalt — Dzsamajel miniszter lemondással fenyegetőzik

Beirut (UPI, Reuter). Pierre Dzsamajel miniszter, a libanoni maroniták vezetője lemondással fenyegetőzött tegnap a főváros keresztény negyedében lejátszódtól összecsapások miatt, amelyekben két ember halt meg és 14 súlyosan megsebesült. Dzsamajel a zonnai kormányvizsgálatot követelt az iránt, ki dobott bombát a maroniták hívei közé.

A maronita pátriárcha vallási emléknapot rendezett a beiruti Elazar-templomban és a templom előtti téren hatalmas tömeg gyűlt össze. A Falanga tagjai vezetőjüknél, Pierre Dzsamajelnek hatalmas képpel jelentek meg, míg a tavaly alakult nemzeti liberális párt hívei Camil Chamoun volt elnök képét hozták magukkal, amiben a rendőrség politikai jellegű tüntetést látott. A szertartásra a kormány tagjait is meghívták, de maga Fuad Sihar elnök nem jelent meg, mint ahogy Camil Chamoun is távolmaradt.

A 60 főnyi rendőri kirendeltség és a két alakulat tagjai között heves szóváltásra került sor, amelynek hatalmas robbanás vetett

végét. A résztvevők állítása szerint egy rendőr kézigranátot dobott a tömegbe, a hatóságok viszont azt állítják, hogy ismeretlen tettes dobott bombát. Tény az, hogy 16 súlyos sebesült szállították kórházba és ezek közül kettő belehalt sebesülésébe. A városban erős feszültség uralkodik.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

Jeruzsálem
A Hitachdut Oléj Hungaria Jeruzsálemi csoportja örömmel közli a főváros lakosságával, hogy átvonulási újságírók közreműködésével május 8-án, vasárnap este 8 órakor a Bét Cháluot (Ben Gabriol utca 14) dísztermében színes tartalma

ELŐÚJSÁGOT
rendez, amelynek szerkesztését Dr. MARTON LAJOS a „Kol Jisraél” lapigényeivel adásának főszerkesztője vállalta. Az előújságon a Hívtelkező hírlapok vesznek részt.

DÁN OFRY
az „Új Kelet” parlamenti tudósítója, aki „Politikai kitalálások” címmel tart előadást.
RUDER-MATMON KATI
az „Új Kelet” szerkesztőségének tagja „Asszonyoknak divatról és szépségről” készült tanácsot adni.

DUCKSTEIN ZOLTAN
a kiváló sportszakértő az „Izraeli sport gyermekbetegségei” címmel tart beszámolót, míg **GERVAL SANDOR** az ismert író „Fiatalk és öregek irodalmi harcát” említi szívesen.

A kivételes érdeklődésre való tekintettel felhívjuk a közönség figyelmét, hogy helyét időben foglalja el, mert pontosan kezdünk. A Vezetőség

HAIFA
Pesti Ilt keresi a HOE haifa-i színielőadások iránt. Magyarul beszélő új előadók köré vágyik, szívesen elmenne his fizetéssel háztartásba dolgozni. Cím: HOE, Haifa, rech. Pevzner 2.

PETACH-TIKVA
A HOE petach-tikvai színielőadás május 8-án, vasárnap este 8.30 órakor tartja az Uram Hátárbutban (Pinsker 2.).
Vezetőség-választó közgyűlését. Szavazásra és megválasztásra jogosultak azok a tagok, akik tagdíjnyújtással május 1-ig rendezték és azok az új tagok, akik belépési nyilatkozatukat máj. 1-ig aláírták.

Felépést nyilatkozatukat igényelhetők: „Alifja” költészetnyitár Mohliver 11; Hochberger Jisraél; Rothschild 98; Krauszmaná Mordecháj; Sifon Post Hámbracht.

CHOLON
A cholon HOE tisztelettel meghívja a magyar jisuot a függetlenségi nap megünneplésére. Meglátásukhoz 4-8 óra, szerdán este 8 óra kezdettel rendez a „Savay” kávéház dísztermében. Bevezetőt mond.

CELESTY ERNS
A cholon HOE előadása. Az ünnepi est színeke.
DR. FÖRSTENBERG SANDOR
Régvéd. a „A szíriánban Izrael és a magyar jisuot” címmel tart előadást és nagyon érdekes előadást.
Tervezők hozzájárulást fogadják tisztelettel együtt 1 Lira.

HABIMA H

Tel-Aviv, május 3., kedd A 12 ESKUDT

IZRAELI OPERA
Szerda, május 4., este 8.30 LA PERICHOLE

BENCION WITLER
SIFRA LERER
Rison-Lecion, május 3. kedd Tiferet, 8.45-kor

A BOLCS NACHUM

GAT-mozi TEL-AVIV
Főszerepben: Danielle Darrieux **MARIE OCTOBRE**

Mindenki gyuszt! Ki a nőnek!

Jeruzsálem-mozi
JERUZSALEM **Auntie Mame**
Rosalind Russel, Forest Tucker

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:
ELŐADÁSOK KEZDÉSE: 3.30, 7.15 és 9.15 órakor

ALLENBY: Lányok uniformisban
ARMON DAVID: Die Halbzarte
CAFFON: Tigris-8881
CHEN: Salomon és Sába királynője
GAT: Marie Octobre
EDEN: Mas thaya
ESZTER: Csókok kezdődött
MAXIM: Egy emberi szív
MUGRAB: Felhámadás
NYGRAB: Hirtelen, a múlt nyarán
OFFER: Pillow talk
ORION: (Első nyilvános) **PEER:** A question of adultery
SERAT: A felső tízezer
TAMAR: Sose szerez idegent
TEL-AVIV: Süllyeszték of a bismarckot
TECHELET: A szereltem alagútja
YARON: A Hírek háza
ZAMUR: Marlon gróf

T. A. ARMON DAVID
MOZI
„Die Halbzarte”

az 1959-es cannesi filmszínház díjat nyert színes film.
Főszerepben: ROWY SCHNEIDER

1960 V 3 — Új Kelet 7

Kiosztották az ideai Izráel-díjakat

Ben-Gurion minisztereinek: „Izráel jóval többet költ kulturális és egészségügyi célokra, mint fegyverekre”

A jeruzsálemi egyetem Wise auditoriumában tegnap este tartották az ideai Izráel-díjak kiosztási ünnepét. A díjakat, amelyeknek összege egyenként 2000 font, Dávid Ben Gurion minisztereinek nyújtotta át a kitüntetetteknek, aki jelenleg Zalmán Arán közoktatási

Jicchák C. Michelson professor
Abraham Schalit professor

társügyi miniszter teendőit ellátja.

Bevezető beszédében a minisztereinek kijelentette, a függetlenségi nap katonai parádéja azt a téves látszatot keltheti, mintha Izráel militarista állam volna. A valóságban azonban Izráel jóval többet költ kulturális és egészségügyi célokra, mint fegyverekre, amelyet csak arab szomszédainak fenyegető gyűlölködése kényszerít rá, — hangoztatta Ben Gurion.

A díjakat a következők szereztek meg: Judaisztika: A. Schalit professor „Herodes király, az ember és életműve” c. könyvéért;

Jog- és társadalomtudomány: dr. Sábtaf Rozen „A nemzetközi törvénykezés” c. angolnyelvű munkájáért;

Nevelés: Avraham Arnon nevelésügyi ténem kifejtett tevékenysége elismeréseképpen;

Természettudomány: F. Sondheimer professor „A természetes anyagok szín-

tézise”-vel kapcsolatos kutatómunkásságáért;

Orvostudomány: Jicchák Michelson professor „Retinal Circulation in Man and Animals” c. angolnyelvű munkájáért és más tanulmányaiért;

Művészet: Aharon Meszkin, a Habima színésze, az utóbbi öt évben nyújtott alkutásaiért.

Avraham Schalit professor, aki ma 62 éves, Kelet-Galiciában született, majd a gimnázium elvégzése után a bécsi egyetemen ókori történelmet tanult. 1929-ben alijázott és azonnal csatlakozott az egyetem előadói karához. Kutatásai a Második Szentély korszakával foglalkoznak. Számos héber, angol és németnyelvű munkája jelent meg.

Dr. Sábtaf Rozen 1917-ben született Londonban.

Dr. Sábtaf Rozen

Ott végezte főiskolai tanulmányait majd 1946—48-ban a Szochnut politikai osztályán dolgozott. 1948-ban a külügyminisztérium jogtanácsosa lett. Számos nemzetközi fórumon képviselte Izráelt, így a hágal nemzetközi bíróságnál is a Bulgári felett 1955-ben lefolyt El-Al gép ügyével kapcsolatban.

Avraham Arnon, Fehér-Oroszországban született 1887-ben. Főiskolai tanul-

mányait Kiebben végezte. 1913-ban alijázott és a jeruzsálemi gimnáziumban működött tanárként. Az állam kiköltése után közoktatásiügyi államtitkárrá nevezték ki. Számos oktatásiügyi szervezetben végez tevékenységet. Többek kö-

F. Sondheimer professor

zött elnöke az elemiiskolai tanterv-megállapító bizottságnak is.

Franz Sondheimer professor, aki ma 34 éves, a németországi Stuttgartban született, majd 1936-ban Angliába vándorolt és ott végezte el az egyetemet. 1956-ban a Weizmann Intézet szervező-kémiai osztályának élére került, miután 1947 óta 140 tanulmányt tett közzé.

Jicchák Michelson professor Edinburghban született 1908-ban. Szülővárosában, majd Glasgowban járt egyetemre. 1948-ban alijázott és a hadsereg szolgálatába állt majd a haifai Rambam-kórház szemészeti osztályának élére került. Tanácsadóként működik az egészségügyi minisztérium mellett.

Aharon Meszkin, aki ma 62 éves, 1919-ben csatlakozott a moszkvai Habimához, amely azután 1922-ben Tel-Avivba jött. Azóta tagja a színháznak és résztvevő az együttes minden külföldi turnéján.

Amerika és Anglia zsidósága megünnepelte Izráel Függetlenségi Napját

New-York (STA). — Az Egyesült Államok zsidósága tömeggyűlésekkel ünnepelte Izráel Függetlenségi Napját. A központi ünnepség New-Yorkban a városháza előtt játszódtott le Nelson Rockefeller, New-York állam kormányzójának részvételével. Dr. Emanuel Newman, a Szochnut elnökségének tagja beszédében, amelyben az amerikai zsidóság és Izráel szolidaritását hangsúlyozta, többek közt éles szavakkal támadta Fulbright szenátort, azon megjegyzése miatt, hogy „azok, akik ellenzik a Nassernek nyújtott gazdasági segítyt, érdekes portok nyomása miatt állnak.”

A cionista szövetség vezetősége előzőleg rendkívüli ülést tartott, amely több határozatot hozott és megemlékezett Herzl 100-ik születésnapjáról. A vezetőség egyik határozatában arra hívta fel az amerikai kormányt, hogy tegyen erőfeszítéseket a szezi zárlat be szüntetése és a közlekedési béké helyreállítása érdekében. A New-York Times mellékletében Dávid Ben Gurion minisztereinek cikket közlött, amely Herzlét méltatja.

New-York (UPI). — Ed Murrow „A kis világ” című ismert televíziós műsorában május 2-án, a függetlenségi nap alkalmából Mose Dávján táborkot, a volt vezérkari főnököt szövelgették meg, aki kijelentette, hogy Izráel még mindig mély megbecsülést és tiszteletet tanúsít az Egyesült Államok iránt azon válság ellenére, amely a szíriai hadjárat idején állt be a két ország viszonyában.

„Amerika akkori magatartása egyáltalán nem volt kedvünkre, — mondotta Dávján —, mert véleményünk szerint az Egyesült Államok azokban a napokban nem értette meg, mi történik a Közelkeleten. Ennek ellenére, úgy hiszem, hogy az izráeliek alapvető érzelmei Amerika iránt nem változtak meg és még mindig megbecsülés és tisztelet mutatkozik az amerikai nép iránt, bár lehetséges, hogy néhány pontban nem értünk egyet Amerika politikájával.”

London (STA). Angliában ünnepi istentiszteletekkel kezdődtek a függetlenségi ünnepségek. Londonban a 200 éves „Uj zsinagó-

gában” a hitközségek szövetsége és a cionista federáció közösen rendezték az istentiszteletet, amelyen Izráel államáért és népéért imádkoztak.

Rio de Janeiro (STA). — A braziliai rádió „Kol Jiszjoráel” elnevezésű heti zsidó programjában ezúttal Juscelino Kubitschek köztársaság elnökét tartott beszédet, amelyben az izráeli függetlenség 12-ik évfordulója alkalmából jókívánságait küldte úgy Izráelnek, mint az egész zsidó népeknek. Az elnök összehasonlítást tett Izráel és Brazília államfejlesztési problémái között és

kijelentette, hogy Brazília nagy érdeklődéssel figyeli a zsidó nép rendkívüli erőfeszítéseit, hogy országának sivatár földjét termékeny tegye és felvirágoztassa.

Jeruzsálemi tudósítónk jelenti, hogy Golda Meír külügyminiszter számos országból kapott táviratot a Függetlenségi Nap alkalmából. A többi között a Magyar Népköztársaság nevében jókívánságait fejezte ki dr. Sik Endre magyar külügyminiszter, aki egyébként eddig az egyetlen diplomata, aki a szovjet-blokk államai közül üdvözölte Izráelt.

A haifai katonai parádé

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

vívó jeeposztatok nyitották meg. Ezeket követte a gépesített oszlop, a Sherman 50 és AMX-13 páncélcsovik, aknaszedők, hernyótalpasok amerikai gyártmányú léghárító útegek, SS 10-es francia irányítható rakéták, valamint a könnyű- és nehéztüzérség sötétbarnára fényezett útegeinek hosszú sora. Ezek között nagy érdeklődést keltett az új amerikai gyártmányú 106-os páncéltörő ágyú.

Ezzel párhuzamosan az Éjlát torpedórombolóval kezdett 12 ágyúval felszerelt 12 ágyúval felszerelt haditengerészeti gyakorlata. A tengeri parádén, amelyet csak a disztribúción és környékéről láthattak, az Éjlát, Haifa és Jaffa torpedórombolók kívül a partihajók, a torpedók egységei és a Tanin tengeralattjáró is résztvettek.

A CHAMSZIN MIATT LERÖVIDÍTETTEK A FELVONULÁST

A gyalogság egységei 101-es csoportokban vonultak fel 6-os sorokban, egyesek indulókat énekelve, mások doppergésre, vagy a katonazenekarok ütemére. Legprecízebb volt a női alakulatok, az ejtőernyősök és a polgári rendőrség századának menetelése. A tengerészek vakító fehér egyenruhájára kellemesen hatott a khakiszínű és sötétzöld vadonatúj uniformisok tömegében.

A chamszin miatt 10 percet lerövidített és pontosan 57 percig tartó felvonuláson nagy tetszést váltottak ki a Goláni és Giváti gyalogos dandárok, a Gádná, a haifai tisztviselő, a tengerész-kadétek, a drúzokkal vegyített zöldsápkás határőrök és a vegyes híradószázad alakulatai. A parádét a női és férfi katonarendőrség százada zárta le.

A díszszemle újszólván tökéletes rendezés jegyében folyt le. A rendőrség megerősített létszámban, több mint 48 órában keresztül állt a felvonulás színhelyére érkezett több ezer jármű parkirozása a tribünöktől távol ugyan, de a legnagyobb rendben bonyolódott le.

A Tel Avivból érkező külvonatok közvetlenül a

tribünök alatt szállították le utasaikat, akiket a rendezői szolgálatot teljesítő bájos katonalányok diplomáciai udvariassággal irányítottak helyükre. Az idegenforgalmi hivatal becslése szerint több mint tízezer turista érkezett a városba a díszszemle megtekintésére.

A súlyos chamszin szinte emberfeletti feladatot rótt a Mágén Dávid Ádom szolgálatára. Mintegy 300 embernek kellett elsősegélyt nyújtani, főleg napzsírás, láb- és kartörés, ájulások, sőt szivrohámok esetében. Ugyancsak sok dolga akadt a tüzoltóságnak, amelyet hat esetben hivatkoztak ki.

A függetlenségi nap parádéját jelentett a kockajátékosok, zsebmetszők és autótolvajok számára. A rendőrségre három törpe-motorkerékpár és egy motorbicikli ellopásáról érkezett feljelentés. A detektívek az esti órákig tíz szerezőjéteket vittek őrzetbe s hat zsebmetsző nyomát kutatták. Előző este egy motorkerékpár elágását jelentették, amelyet azonban a nagy tömeg miatt a tüzoltóság nem tudott megközelíteni. A többé-kevésbé legális étel- és italrusok százai bombázleteket csaltak a felvonulás útvesztőjébe.

Vasárnap este a város háza előtti emlékkertben a hagyományos gyászszertartással zárult a Hősök napja majd Aba Chusi polgármester hivatalosan megnyitotta a függetlenségi nap ünnepségeit. A tüzijátékok után az esti órákban a Gádná-egységek lampionos felvonulást rendeztek a Hádár Hákarmel főutcaán, majd az éjszakai órákban a Herzl utca hosszában megkezdődött a tánc-rundó, amely azonban az óriási tömegek miatt csak nehezen bontakozott ki.

Tegnap délután az Anyák kertjében a város hivatalos fogadást rendezett a helyi és külföldi előkelőségek tiszteletére. Este a 12-ik függetlenségi nap az ifjúsági zenekarok, táncosportok és egyéb látványosságok felvonulásával zárult.

Székely István

Vérbosszúból meggyilkolják két fiatalembert a Kfár Aná máábárában

Az egyik áldozat egy 12 éves fiú — Az uzsorakamat ellenében előre kifizetett munkabér miatt történt a megdöbbentő tragédia

Megdöbbentő kettős gyilkosság történt péntek este a Tel Hásomer melletti Kfár Aná máábárában, ahol Seffik Kechilá vérbosszúból meggyilkolta Báderi Cemách 25 éves fiatalembert, és annak 12 éves Maurice nevű unokacécsét. A kisfiú anyját, a 32 éves Ruchamát megsebesítette.

Az ügy előzményei egy évre nyúlnak vissza, amikor az áldozat üssztűzött a gyilkos 70 éves édesapjával, Szászton Kechilával, akivel Tel Hásomerben együtt dolgozott szükségmunkán. Az idős férfi azzal foglalkozott, hogy átvette azoknak a szükségmunkásoknak munkakajegyét, akik még nem kapták meg a fizetésüket, de szükségük volt pénzre és uzsorakamat ellenében előre kifizetett munkabérüket. Cemách emiatt üssztűzött vele és a vita hevében megöltte. Szászton Kechilá elment, kórházba szállították ahol meghalt. Cemách emiatt négy hónapig őrizetben volt, de felmentették, mert kiderült, hogy Kechilá a veszekedés hevében szivrohámot kapott és ez okozta a halálát. Cemách visszatért a máábárába, ahol továbbra is szükségmunkából élt. Fivére, Náim fodrászüzletet nyitott és feleségével, valamint Maurice nevű 12 éves fiával és két kisebb gyermekével élt.

Csütörtökön volt Szászton Kechilá halálának első évfordulója. A család tagjai ellátogattak a sírhoz és a máábára lakói szerint Seffik Kechilá viselkedésében nem volt semmi feltűnő a sirlátogatás után sem. Mégis amikor Cemách péntek este fél 8-kor megjelent a helység kávéházában, nem sokkal utána revolverrel a kezében belépett Kechilá és két lövést adott le Cemáchról, aki kifutott a kávéházból, majd az udvaron üssztűzött. Tengeren a tel-hásomeri kórházba szállították, de útközben meghalt.

A gyilkosság után a környékeliek a helyzetet felismerve, azonnal figyelmeztették Báderi Cemách fivérére, aki emelnekült otthonról. Miután Kechilá az üzletben nem találta Náim Cemáchot, a lakására ment és minthogy itt sem találta, rálött 12 éves fiára, Maurice-ra, akit súlyosan megsebesített. A kisfiú a kórházba való szállítás közben meghalt. Ezután a gyilkos kétszer rálött Náim Cemách feleségére, aki szintén súlyosan megsebesült. Az egyik golyó a mellén, másik pedig a hasán érte. Kechilá innen a Szofér-család háza felé vette útját, minthogy annak egyik tagja pészách előtt Náim hugát vette feleségül. Itt két lövést adott le a levegőbe. A gyilkos ezután Tel Avivban élő szüleihez utazott, ahol este 11 órakor jelentkezett a telavivi rendőrfőkapitányságon, átadta a revolverét és mindent bevallott. „Megbosszultam apám halálát és megtisztítottam a családot a szégyentől”. — mondotta. A máábára lakói szerint

Kechilá egész családja Tel-Avivban él és ő csak azért maradt Kfár Anán, hogy végrehajtsa tetteit.

A gyilkost vasárnap állították járásbírósg elé, ahol 15 nappal meghosszabbították vizsgálati fogságát.

Meghalt Paneth Miksa, a haifai kikötő főmérnöke

miattat öccse, Paneth ezredes a katonai díszszemlét vezényelte Haifán

A magyar származású jlsuv körében megdöbbentést keltett a hír, hogy Paneth Miksa, a haifai kikötő 58 éves főmérnöke váratlanul meghalt. Halálával az országépítés egyik legjelentősebb úttörője és képviselője távozott el az élők sorából.

Paneth Miksa 1902-ben született egy mezősi községben, ahonnan az 1918-as forradalom után a szülei Kolozsvárra költöztek be. A gimnázium elvégzése után brünni műegyetemre iratkozott be, majd Bécsben folytatta tanulmányait, amelyeket azonban megszakított 1922 novemberében, amikor szüleivel együtt alijázott. A Paneth-család először az émei Tel Adásmában telepedett le, majd részt vett Kfár Gideon megalapításában. Paneth Miksa ezután visszament Bécsbe, hogy befejezze tanulmányait. Mint műanyaggyártó, élénk cionista munkát fejtett ki a Kadima főiskolai diákegységekben, mint ahogy már erdélyi gimnazista korában is lelkes cionista és öntudatos zsidó volt. Egyik legregőbb tagja volt a Bariszszia főiskolai hallgatók egyesületének

שולם
פ. פ. תל אביב
147
P. P. TEL AVIV
JAFFO 147

Holnapután
Mifál Hápájisz
húzás
Már csak néhány
apró sorsjegy
מפעל הפיס

Tel-Av
Mo
az
Jeruzsálem
tudósítóját
kormány nem
érkezett
annak, hogy
zion miniszter
Nikita
Kruscsov
jet miniszter
EUGENE
A Szezi-
kért
Eugene
bank elnök
ra reggeli
meg Izráel
az esti órák
késés anna
hogy az A
gépét, az
keltett volt
visszatartó
A Világban
ge, valam
vezérigazg
kai osztál
a bank t
ban jön I
Mértékbe
körökből
iroda: az
Eugene B
gyalásain
problémái
na szabad
lesz. A ba
nap azt ke
izráeli és
merkedési
államokba
még nem
Franci
az
Párizs
de Murvil
miniszter
a Biztons
elnökéhez
ja a figye
nisi határ
dók által
densenk me
S
S
S
S